

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravištvu prejemati:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan svezor izvenredno nedeljo in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	

za Nemčijo:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto naprej K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

„Še dolgo ne bo nič . . .“

Na dan otvoritve kranjskega deželne zbor smo slišali lepe besede o potrebi zvišanja učiteljske plače. V imenu cesarske vlade je deželni predsednik baron Schwarz opomnil, da deželni zbor, naj sedaj, ko so dovoljeni kranjski kronovini predložiti od državnih davkov, vendar že uredi učiteljske prejemke in deželni glavar dr. Susteršič je končno izjavil, da se to zgodi.

Žalibog se nam zdi, da do izpolnitve te obljube v tekočem zasedanju deželne zbor ne pride. Od podučene klerikalne strani je bilo na vprašanje, kaj da bo z učiteljskimi plačami, dan odgovor: »Še dolgo ne bo nič . . .«

Resnica je, da deželni zbor še ni dobil nobene tozadevne predloge. Če se, kakor je čitati v oficijoznih naznanilih, res snide državni zbor že 3. marca, potem so kranjskemu deželnemu zboru za njegova dela odmerjeni le še kratki dnovi, tako da je izključeno, da bi v tem času mogel rešiti uredbo učiteljskih plač in v zvezi z njim nekako reformo šolskega zakona.

Čuje se namreč, da pripravlja deželni odbor nekako premembo šolskega zakona in da hoče v zvezi z njim urediti učiteljske plače. Na prvi pogled temu ni dosti ugovarjati, ali kdor stvar bližje pogleda, spozna hitro, da zna to uredbo učiteljskih plač za dolgo časa zavleči. Šolski zakon najbrž ne bo tak, da bi ugajal vsem strankam in morda tudi vladi ne bo ugajal; vsekako je gotovo, da bo šolski zakon zahteval daljših posvetovanj, ki jih deželni zbor v tekočem zasedanju do 3. marca čisto gotovo ne bo več mogel opraviti. Mogoče je pa tudi, da bo šolski zakon tak, da ga vlada ne bo hotela sankcionirati . . .

Zaradi tega nam ni čisto nič simpatično, da hoče deželni odbor zaeno s šolskim zakonom predložiti deželnemu zboru tudi načrt za zvišanje učiteljskih prejemkov, posebno še zaradi tega ne, ker utegne biti končni efekt ta, da »še dolgo ne bo nič«.

Neutajivo dejstvo je, da vlada med učiteljstvom največja mizerija in da spada zboljšanje učiteljskih plač med najnujnejše dolžnosti deželne zbor. To je danes častna dolžnost dežele, zakaj državni predložki so pred vsem namenjeni za zboljšanje učiteljskih plač in se morajo pred vsem za to porabiti. Če se tako zgodi v drugih kronovinah, je to toliko nujnejše pri nas, kjer so učitelji slabše plačani kakor drugje, tako nevedno plačani, da mora biti celo deželo sram, da pusti poštene delavce stradati.

Naše mnenje je, da bi se zboljšanje učiteljskih plač prav lahko izvršilo ločeno od novega šolskega zakona, ki ga pripravlja deželni odbor. Če že ne definitivno, pa vsaj provizorično, samo da bi bilo učiteljstvu pomagano iz sedanjega bede. Znano je, da ima deželni odbor že pripravljen načrt za regulacijo učiteljskih plač, med tem ko šolski zakon še ni pripravljen in kdo ve če bo sploh gotov do konca zasedanja. Nič torej deželne odbora ne zadržuje, da ne bi deželnemu zboru predložil svojega načrta za zvišanje učiteljskih plač. Denar za to zvišanje je zagotovljen, torej ni prav nobenega zadržanja in pri dobri volji bi deželni zbor vso stvar lahko rešil še tekom meseca februarja. Za šolski zakon se gotovo ne mudi tako, kakor za regulacijo učiteljskih plač. Če pa vztraja večina pri svojem projektu, da se mora uredba učiteljskih plač izvršiti zaeno z novim šolskim zakonom, potem so žal le prerisne besede »še dolgo ne bo nič . . .«

Št. IIj.

Morituri vos salutant! . . .

Tužna je pesem našega narodnega boja.

Kdor zanjo ne ve, ali pa je ne razume docela, ta naj gre in poišče našo narodno mejo na spodnjemštajerskem. Tam, če se hoče uglasiti v narodni boj, bo spoznal ves njen globoki in dalekosežni pomen. Tu buta z naravnost neverjetno silo vsa nemška poplava ob par pasameznih postojank in skuša z vsemi napori,

podreti mal, a močan jez onih, ki čuvajo nad mejami zelene svoje slovenske domovine.

Obrana je močna. Na napore skrajne slovenske požrtvovalnosti zgrajena, obstoja iz peščice ljudi, ki se zavedajo velike važnosti manjšinskih postojank.

Da bi ne bilo te peščice — bile bi razmere ob narodni meji naravnost obupne, kajti večina v svoji neslovenski in politično strankarski zaslepienosti, bije le dobičkanosni strankarski boj, a pozablja na najbližje ležee, na to, kar bi morala biti nje prva in poglavitna skrb: na ohranitev neke manjšinskih postojank, marveč tudi onih splošno narodno ogroženih točk s slovensko večino, ki pa so blizu temu, da se brez pomiselka — udajajo nemškemu gospodstvu, nemški nadvladi.

Ena takih postojank je na primer širok znan št. IIj v Slov. Goricah.

Pred tedni je izšla v enem naših dnevnikov, notica »Št. IIj — padel?« Teoretično še ni odgovarjala resnici, gotovo pa praktično, kajti danes računajo vsi slovenski poznavalci tamšnjih razmer, da pomeni nekoč slovenski št. IIj — izgubljeno slovensko postojanko. Iz je temu res tako, bodo pokazale prve občinske volitve v št. IIju. Ni treba znati bogve kako seštevati, da se najde končni rezultat vsote slovenskih volilcev v št. IIju in pride do zaključka, da bo nadvladovalo nemštvo.

Krivi pa so temu slovenskih klerikalci, krivi je temu politika S. L. S.

Pred leti, ko se je vrgla »Südmarka« in zanjo vsa ostala nemška poplava na št. IIj, je zadonel mogočno in ošabno klerikalni ukaz na naslov slovenskih naprednjakov — »Roke proč!« Klerikalci so se hoteli pokazati gospodarje, hoteli so s št. IIjem dokazati moč slovenske katoliške ideje, — a zadržali so vse skupaj v pogubo!

Žal, da se jim je to pustilo. Danes so pač že tudi oni prišli do spoznanja, da je bilo to napačno, ki so zgolj le radi ljubega miru prenehali z delom za št. IIj.

Seveda moramo, tem v opravičbo, uvaževati tudi eno: da so klerikalci

kalcil odločno odklonili vsak kompromis, vsako tudi le zgolj narodno, paralelna delo. Vse so hoteli imeti v rokah sami in vse so sedaj — tudi sami zavozili.

Krog št. IIja pada dan na dan ena občina za drugo v roke nemščini. Se malo in vsa šentilska okolica bo v njih rokah. Železen pas, v njega sredini osovraženi in narodno umirajoči Slovenci . . .

In predno se bo strnil ta nemški obroč dobrot, bo konec tudi zadnjega uspešnega slovenskega odpora. Umirajo narodni mučeniki — v imenu Kristusovem . . . —a.

Hrvaški sabor.

V včerajšnji seji hrvaškega sabora se je nadaljevala debata o ustanovitvi gospodarske sekcije pri zemaljski vladi.

V imenu frankovske stranke je govoril poslanec dr. Aleksander Horvat, ki je izjavil, da bo njegova stranka vključil pomanjkljivostim in nedostatom, ki jih ima zakonska predloga o gospodarski sekciji, vendarle glasovala za zakonski načrt. Vodstvo te sekcije bo čisto gotovo poverjeno enemu izmed pristavev hrvaško-srbske koalicije. In to je prav, da se bo narod vsaj lahko prepričal, koliko lahko stori koalicija na podlagi nagodbenega zakona z Ogrsko.

V stvarnem popravku je izjavil poslanec Radić, vodja seljaške stranke, da ni ciganskega pokolenja, kakor se mu očita. On je bil rojen v isti rodbinski zadrugi, kakor nadškof Posilović, svetnik stola sedmice, in razni drugi odlični možje. Opetovano se mu je očitalo, da mešetari med strankami. To je res, toda to ni nobena sramota, ker se v politiki povsodi mešetari.

Nato je bila razprava prekinjena in na vrsto so prišle interpelacije. Poslanec dr. Mile Starčević je vložil interpelacijo radi madžarskih šol na Hrvaškem.

Utemeljuje svojo interpelacijo, je govornik razpravljal o postanku narodnostnega gibanja, o francoski revoluciji in o ilirskem gibanju. Nato je citiral razne pesmi, med njimi Preradovičeve »Rodu o jeziku« ter

čital interpelacijo bivših poslancev Broza in Černkoviča.

Na podlagi vsega tega materijala je dokazal, da so šole v tujem jeziku absolutno škodljive in pogubne. Za to so pogubne tudi madžarske šole na Hrvaškem, dasi je ban baron Skerlec skušal dokazati, da so te šole absolutno brez vsake nevarnosti za Hrvaško.

Vloženih je bilo nato še cel kup drugih interpelacij.

Ogrski državni zbor.

Včerajšnje seje ogrskega državnega zbora se je udeležila opozicija polnoštevilo. Vršila se je debata o razdelitvi volilnih okrožij. Poslanec Bela Mezöffy je prijavil predlog, ki predlaga predsedstvu zbornice nezaupnico. Predlog je podpisan od 39 članov opozicije. Predlog pravi, da je predsedstvo kršilo pravilni red, da je rabilo proti poslancem silo in da je parlamentno stražo poslalo celo k zasedanju delegacij na Dunaj. Sedanje predsedstvo je samo ekspanzionist, ki ne upošteva nobenega moralnega ugleda. Red naj se napravi na ta način, da predsedstvo odstopi. O razdelitvi volilnih okrožij pravi poročevalec Ivan Rakovsky, da se je število madžarskih volilnih okrožij pomnožilo za 42, število takih okrožij, kjer imajo Madžari večino, pa za 40. Poslanec Bakonyi odklanja predlog. Neodvisna stranka je bila vedno za splošno, enako in direktno volilno pravico. Končno je poslanec Mezöffy še izjavil, da vlada na Ogrskem samo volja grofa Tisze in da stoji ogrski parlament pod vojaško silo. V Avstriji je opaziti smer, ki je proti samostojnosti Ogrske. Ko se je izvedla v Avstriji za časa Beckovega kabineta volilna reforma, je bilo treba mesece trajajočih pogajanj, da se je posrečilo najti primerno razmerje v dodelitvi volilnih okrožij raznim narodnostim. V Avstriji se je nadvlada nemstva vzdržala samo z umetnimi sredstvi. Na Ogrskem, pravi govornik, da dobe prevelike ugodnosti eno narodnost, ki gravitirajo proti Bukarešti in Beogradu.

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

Lupin ni vedel, kaj bi storil. Rad bi bil tako od zgoraj dol kaj rekel, vrgel kako poslovnostno frazo, kako končno besedo, kakor se zgodi v gledališču zaradi lepega odhoda z odra, zaradi umika z vojaškimi častmi. Toda njegov poraz je bil popoln. Ničesar ni mogel reči. Pokril se je in s trdimi koraki šelil hišnici. To je bila klavarna revanša.

— Vražji lopov, je zakričal, ko je bil na cesti in se je obrnil proti Daubrecqovim oknom. Stepar! Obešnjak! Poslanec! To mi boš drago plačal . . . Ah, gospod si dovoli . . . Ah, gospod se norca dela . . . Dobro! Prisegam pri bogu, gospod . . . Danes ali jutri . . .

Zadušil je svojo jezo. Storil je to, ker je v svojem srcu le priznaval silo tega novega sovražnika in ni mogel tajiti, da ga je ravnokar popolnoma premagal.

Daubrecqova ravnodušnost, sigurnost napram policijskim uradnikom, zaničevanje do njihovih preiskav v njegovem stanovanju in ob-

čudovanja vredna hladnokrvnost, pripravnost in impertinenca, ki jo je občutil deveti vohun, vse to je kazalo, da je bil mož močnega značaja, miren, preudaren in dalekoviden in gotov kart, ki jih je imel v rokah.

A kake karte so to bile? Kako igro je igral? S kom je igral? In v kakih meri je bila angažirana ena in druga stranka? Lupin tega ni vedel. Ne da bi se v tej stvari kolikšaj spoznal, s povešeno glavo, se je zapodil v strašno bitko, med ljute sovražnike, pa ni poznal njihovih pozicij, njihovega orožja, njihovih pomočkov in njihovih tajnosti. Kajti tega si končno vendar ni mogel misliti, da bi bil navaden kristalni zamašek smoter takih naporov.

Samo ena stvar ga je veselila: Daubrecq ga ni bil razkrinkal. Daubrecq je mislil, da ima opraviti s policijskim uslužbencem. Torej niti Daubrecq, ne policija ne slutiti, da se je nekdo tretji vmešal v to zadevo. To je bila edina prednost, ki jo je imel Lupin, kajti dala mu je svobodo gibanja in temu je pripisoval veliko važnost.

Ne da bi odlašal, je Lupin odprl pismo, katero mu je bil Daubrecq izročil za glavnega tajnika prefektura. Glasilo se je tako-le:

»Prav pod tvojim roko, moj dobri Prasville. Dotaknil si se! Še malo, in dosegel bi bil, kar si iskal. A ti si prebrazil. In drugače niso mogli dobiti, kakor tebe, da me nauči prah

žreti? Uboga Francija! Na svidenje, Prasville! A če te zasačim, toliko slabše zate; streljal bom.

Daubrecq.

— Prav pod roko — je po končanem čitanju ponavljal Lupin. Ta čudak piše morda resnico. Najnavadnejša skrivališča so vedno najvarnejša. Vendar, vendar . . . to je treba pregledati . . . Pa dognati je tudi treba, zakaj Daubrecq tako skrbno nadzirajo in o njegovi osebi je tudi treba kaj natančnega izvedeti.

Vspreh poizvedb, ki jih je Lupin naročil v specialni agenciji, je bil na kratko povedano sledeči:

»Aleksij Daubrecq je dve leti poslanec okraja Bouches-du-Rhône in sedi med neodvisnimi, njegovi nazori so negotovi, njegova zaslonba med volilci pa jako znatna, to pa vsled velikanskih vsot, ki jih izda za svojo kandidaturo. Premoženja nima nič. Vendar ima hišo v Parizu, vilo v Enghieniu in v Nici in izgubi mnogo v igri, a nihče ne ve, od kod dobiva denar. Ima jako velik vpliv in doseže vse kar hoče, dasi ne hodi po ministrstvih in se zdi, da nima ne prijateljev, ne zvez v političnih krogih.«

— To je trgovska informacija, je rekel Lupin, ko je prečital to poročilo. Jaz bi pa potreboval intimno informacijo, nekako policijsko informacijo, ki bi me poučila o zasebnem življenju tega gospoda in bi mi olajšala manevriranja po temi ter me obvarovala, da zasledujoč Dau-

brecq ne zaidem v blato. Vrag vedi, kako beži čas!

Eno izmed stanovanj, ki jih je v tem času imel Lupin, je bilo v ulici Chateaubriand. Tam so ga poznali z imenom Mihael Beaumont. Stanovanje je imel Lupin prav udobno opremljeno. Tu je prebival tudi njegov sluga Ahil, ki mu je bil jako vdan in čigar glavna naloga je bila, sprejemati telefonična sporočila, ki so jih Lupinu pošiljali njegovi zavezniki.

Prišedši domov je Lupin na svoje veliko začudenje izvedel, da ga že kako uro čaka neka delavka.

— Kako? Nikdar me ne pride nihče semkaj iskat! Ali je mlada?

— Ne . . . mislim, da ne.

— Ti misliš da ne?

— Ker ima namesto klobuka na glavi nekaj robec, ji nisem dobro videl obraza . . . Nekaka uslužbenka bo . . . v kaki prodajalni . . . elegantna ni . . .

— Za koga je vprašala?

— Za gospoda Mihaela Beaumonta, je odgovoril sluga.

— Čudno! In kaj hoče?

— Rekla mi je samo, da gre za enghienski dogodek . . . Vsled tega sem mislil . . .

— E — za enghienski dogodek? Ona torej ve, da sem zapleten v ta dogodek. Ona torej ve, da, prišedši semkaj . . .

— Ničesar nisem mogel spraviti iz nje, a zdelo se mi je, da jo moram vendarle sprejeti.

— Prav si storil! Kje je zdaj?

— V salonu. Užgal sem luč.

Lupin je šel hitro skozi predsobo in je odprl vrata v salon.

— Kaj pa si mi pel? je rekel svojemu slugi. V salonu ni nikogar.

— Nikogar? Je vzkliknil Ahil in naglo stopil za svojim gospodarjem.

V resnici — salon je bil prazen. — Ah — ta je pa dobra! je zaklical sluga. Še dvajset minut ni tega, kar sem iz previdnosti prišel v salon. Tu-le je sedela. Jaz vendar nisem slep.

— Da vidimo, da vidimo, je dejal Lupin vidno razdražen. Kje si bil ti, ko je ta ženska tukaj čakala?

— Na stopnišču, patron! Niti za trenotek nisem zapustil stopnišča. Gotovo bi jo bil videl, ko bi bila odšla.

— A tu je vendar ni!

— To je res . . . to je res, je ves zbezan priznal sluga. Naveličala se je najbrž čakanja in je odšla. A, za vraga, jaz bi le rad vedel, po kateri poti je odšla.

— Po kateri poti? je dejal Lupin. To ni težko uganiti.

— Kako pravite?

— Skozi okno je odšla. Glej, okno je samo prislono . . . ne zaprto . . . v pritličju smo . . . ulica je skoro vedno prazna . . . zlasti zvečer . . . Ni dvoma . . .

(Dalje prihajajo.)

Albanski prestol.

Princ Wied se je že poslovil od svojega eskadrona. Njegovo slovo ni bilo tako ganljivo, kakor slovo nemškega prestolonaslednika od gardnih konjenikov in zato tudi njegove besede morda ne bodo predmet občega viharja na Nemškem. Saj je končno Nemcem tudi malo do princa Wieda, dasiravno se prav dobro zavedajo, da se pripravlja na pot v novo nemško kolonijo. Da Albanija ne bo nič drugega, kakor nemška kolonija, je popolnoma jasno in naj se tudi velesile še tako prizadevajo ohraniti albanijski albanski značaj. Resno to prizadevanje gotovo ni pri trozvezi. Slovo princa Wieda je bilo kratko, besede premljene sestavljenice, da ne razžali svoje nove domovine. Prvi korak je torej že storjen in sedaj se pelje princ Wied v London, da se predstavi angleškemu kralju in konfirira s sirom Edvardom Greyem. Iz Londona se pelje princ Wied, še predno bo sprejel albansko deputacijo, v Pariz, kamor dospe v četrti ali pa najkasneje v petek. V Parizu bo obiskal predsednika Poincaréja in ministre. Iz Pariza se princ Wied ne vrne več v Berlin, marveč naravnost na svoj grad, kjer bo sprejel albansko deputacijo najbrže v soboto. Potem odpotuje v Albanijo. Ali se je princ Wied med tem že nekoliko naučil albansko, o tem ne izvevo ničesar. Kak »Polyglott« ali pa »Albansko v 48 urah« si je gotovo naročil tako, da bo mogel svoje podanike osrečiti s kratkim nagovorom v albanskem jeziku. Tudi mu lahko nekoliko pomaga Esad paša, samo dolgo ne bo smel biti nagovor. Eno glavnih vprašanj pa je nadalje tudi, v katerem jeziku bo sicer govoril pri svojem prihodu v Drač, v nemškem ali francoskem. Za to bi bilo vsekakor dobro sklicati kako mednarodno konferenco. Italijani tudi ne bodo zadovoljni, če ne bo govoril italijansko. Jezikovno vprašanje je torej prvi kamen, ob katerega bo zadel novi knez ali kralj, in jezikovno in versko vprašanje se bo vleklo skozi vso njegovo vladno. Grki, Srbi, Albanci, Turki, Bolgari, Aromuni, to je konglomerat Albanije, in pravoslavni, katoličani, mohamedanci je drugi sestav njegove nove domovine. Težavno bo, da ne bo razžalil enih ali drugih.

Rozektna beseda.

Srbski poslanik Čolak Antić je nastopil svojo službo ter se predstavil bolgarskemu carju, pri čemer je carja nagovoril s sledečimi besedami: Ohranil sem si hvaležen spomin na naklonjenost, katero ste mi blagovolili veličanstvo izkazovati povodom mojega prejšnjega bivanja v stolnem mestu. Laskavo poslanstvo, ki mi je bilo sedaj poverjeno, mi je zato tem bolj prijetno. Ta mislija ima namen zopet obnoviti dobre odnose med Bolgarsko in Srbijo, in te dobre odnose negovati. Ustrezajoč namenom svoje kraljevske vlade, se bom z vsemi svojimi močmi trudil, da bom ustrezal razmerju in tako številnim skupnim interesom obeh sosednjih držav. Srečen bom, če se bo posrečilo mojemu prizadevanju izpolniti svojo častno nalogo in če si bom naklonil mogočeno podporo Vašega veličanstva ter zagotovil dragoceno sodelovanje vlade Vašega veličanstva. In car Ferdinand je odgovoril: »Hvala vam za ljubezne besede, s katerimi ste se spomnili svojega prejšnjega bivanja na Bolgarskem, ki je tudi meni v najboljšem spominu, in hvala vam za čustva, ki ste jih izrekli v trenutku, ko vas je privedla mislija, ki vam je bila poverjena, zopet v moje stolno mesto. Ta čustva so garancija za simpatično skrb, s katero boste skušali obnoviti dobro razmerje med Srbijo in Bolgarsko in si prizadevali to dobro razmerje tudi ohraniti, obenem pa tudi jamstvo za prizadevanje, s katerim boste skrbeli po navodilih kraljevske vlade, gojiti tako številne interese obeh sosednjih držav. Zagotavljam vas svoje podpore in sodelovanja svoje vlade v vsem, kar vam bo moglo olajšati to nalogo, ter vas, gospod poslanik, pozdravljam med nami. Kakor smo že poročali, je tudi srbski kralj Peter v navzočnosti ministrskega predsednika Pašića sprejel bolgarskega poslanika Čolakovića v nastopni avdijenci.

Štajersko.

Deželni zbor štajerski ima danes, v sredo dopoldne svojo prvo sejo. Trbovlje - Hrastnik. Dne 2., 4. in 5. marca se vrše naše občinske volitve in sicer v znamenju boja, tako hudega boja, kakor ga v naši srenji še nismo imeli. Nemškutarji se hočejo polastiti občinske uprave, v prvem razredu nam silijo 10 zagriže-

nih narodnih nasprotnikov, v II. pa toliko od nemškega rudnika odvisnih, ozir. nanj navezanih mož, da bi imeli nadpolovično večino, da bi delali z nami domačini kar bi hoteli. Slovenci — naprednjaki in klerikalci — videč, kakva strahovita katastrofa preti občini, so se v zadnjem hipu združili. Da pa so še enkrat dokazali svojo naklonjenost industriji, so ponudili vodji trboveljskega rudnika kompromis: v I. razredu so ponudili njegovi stranki šest odborniških mest, katero ponudbo pa je mož odločno zavrnil, češ, vseh deset, ali pa nič! Kaj so hoteli na to naši možje? Videč, da pripade 3. razred demokratom, bi storili neodpusten greh, ako bi vrgli puško v koruzo ter se zadovoljili z eno samo tretjino odbornikov. Sklenili so iti v boj v I. in II. razredu, dobro vedoč, da bodo kmalu Nemci vse svoje moči, da uničijo domačina kmeta in obrtnika. In res, kar počnajo sedaj ti naši ravnatelji, presega že vse meje! Letajo od volilca do volilca, obljubujejo in grozijo, da bi se jih moglo poignati v kriminal. Mi ne bomo naštevali posameznosti, obljubimo pa, da utegnemo tirati katerega teh gospodov po volitvi pred sodnijo! O priliki morda pojasnimo, zakaj se nemškutarji tako ženejo, kake »dobrote« da bi radi naklonili domačinom, pa za danes le omenimo, da je slovenska lista že sestavljena ter da jo dobe naši volilci kmalu v roke. Pripomnimo, da se je postavilo med kandidate več kmetov, kakor jih je bilo doslej in sicer može, ki ne bodo klonili tilnika pred vsakim nemškutarskim hlapcem. Obžalujemo pa ljudi, ki mesto da bi sami diktilali tujcu: »takole boš delal če hočeš biti med nami«, pa se dajo teptati od njega v blato! Pa že pridemo vkup, če bog da, kmalu!

V Hrastniku je smrtno ponesrečil približno 18 let stari Ravnikar, sin posestnika v »Bobnu«. Prišel je med vozove, s katerimi vozijo iz Ojstrskega rudnika premore. Ti so mu zmečkali glavo. Nekemu drugemu delavcu pri rudniku je zlomilo roko.

Za poročila pri občinskih volitvah v Celju, Ptuj in Maribor. Minuli petek smo poročali v »Slov. Narodu« o volilni reformi za mesto Gradec, ki določa proporcionalne volitve za vse 4 volilne razrede in omogoča vsaki količnik pomembni manjšini zastopstvo v graškem mestnem svetu. O tej volilni reformi je bil sklep v graškem mestnem svetu poseben odsek; socialisti in obrtniki so se združili ter tvorili večino, ki je sklenila proporc. V sredo bo o volilni reformi sklepal plenum graškega mestnega sveta. Izrazili smo v petek v »Slov. Narodu« mnenje, da utegne priti volilna reforma za mesto Gradec še v tem zasedanju deželnega zbora, ki se ga pričakuje od srede naprej, v razpravo. Poudarili smo, da bi bilo zelo umestno, ako bi ob tej priliki nastopili slovenski deželni poslanci z zahtevo, naj se reformirajo tudi zastareli občinski volilni redi v Celju, Ptuj in Maribor ter se naj vpleje proporc. Danes imamo bilježiti v tem oziru zanimiva dejstva. Zastopniki naše klerikalne stranke so imeli v nedeljo, dne 15. februarja v Celju neko posvetovanje, na katerem so sklenili pozvati Slovenski klub v štajerskem deželnem zboru, naj bi zahteval istočasno kot za Gradec tudi upeljavo proporc za Celje, Ptuj in Maribor. Ta sklep je vzbudil v Gradcu precej pozornosti. »Montagszeitung« piše, da so o volilni reformi za mesto Gradec še nikakor ne bode moglo razpravljati v februarjem zasedanju štajerskega deželnega zbora, ker se predsankcija ne bode dala tako hitro doseči. Vrh tega se zavzame »Montagszeitung« sploh za to, naj bi graški mestni svet o proporc ne sklepal popreje ko ne zavzamejo stališča graške nacionalne organizacije. List obžaluje, da so se zastopniki obrtnikov in trgovcev s socialisti vred izrekli za proporc ter hvali zastopnike uradništva, ki so nasprotovali. Naj si bo že kakor koli: če ne v tem, pa v prihodnjem zasedanju se utegne v deželnem zboru o stvari razpravljati in takrat morajo naši deželni poslanci brez razlike strank storiti svojo dolžnost. Ena naših glavnih narodnih zahtev je, da dobimo Slovenci v občinskih zastopih mest Celja, Ptuja in Maribora primerno zastopstvo naših interesov — in da isto dosežemo, treba napeti vse sile. Mi smo že večkrat nasvetovali v »Slov. Narodu« deželnozbornemu Slovenskemu klubu, da naj vzame to zadevo v roke; upamo, da bode celjski nasvet lastnih somišljenikov upošteval in storil, kar bo mogel. Končno še ponavljamo željo, ki smo jo izrekli v petek: naj se zahteva po proporc pri občinskih volitvah stavi tudi na javnih shodih v Celju, Ptuj in Maribor, da se naše občinstvo z njo seznani in da ne zgine več nobenemu slovenskemu politiku z vidika.

Maskarada Celjskega Sokola. Prireditev mora že po dosedaj došlih prijavah uspeti nad pričakovanje. Saj je pa tudi veselje in zabava v iskreno odkritosrčni sokolski družbi tako čista, da si vsak prijatelj društva želi vrhane kupice tega veselja. Iz Celja. Te dni poslal je mestni urad v Celju raznim društvom popraševalne pole, katere naj zaradi statistike izpolnijo (ime in sedež društva, število članov, častnih članov, rednih in izvanrednih članov.) Na dostavnicah imajo vsa ta društva nemška imena; tako se n. pr. imenuje Slovenska sokolska župa: »Slovenischer Turngau«, Slovenska Straža: »Slovenische Wacht« itd. Kakor smo slišali, so vsaj večinoma predsedniki ali zastopniki dotičnih društev te pole prevzeli in se na dostavnicah podpisali; gotovo so se pri tem prenačili. Sramota, ki se nam spet dela, se pa da prav lahko odpraviti: naj dotična društva kratkoma dotične pole mestnemu uradu spet vrnejo, češ, da se društvo ne zove tako, kakor se na dostavnici ali popraševalni poli imenuje, da takega društva sploh ni in da bode društvo odgovorilo takrat, kadar bode dobilo slovensko ali vsaj dvojezično polo pod svojim pravim imenom. Na ta način se naj navadi mestni urad, ako hoče biti politična oblast, da spoštuje nas in naša društva; mestni predstojnik dr. Ambrosich, ki je zastopnik Schulvereina, Südmarke in nemškega Volksrats, obenem pa vodja političnega urada v Celju, naj krsti svoje otroke kakor hoče, naj jim da imena vseh staroveških bogov, nas in naša društva pa naj pusti pri miru. Mi nismo njegovi otroci ali pa njegovi hlapci, da bi delal z nami, kakor bi hotel.

Kozje. Veliki živinski in kramarski sejm se vrši dne 24. svečana t. l. v Kozjem. Sejmarije se opozarjajo na novo mostno tehniko, katere bo ta dan brezplačno na razpolago.

Iz Maribora. »Narodni List« bo imel od tega tedna naprej posebno prilogo pod imenom »Mariborski Glasnik«. Priloga bo glasilo narodnega političnega društva »Maribor« in bo posebej skrbela za potrebe mariborskih in podravskih Slovencev, katerim klerikalno mariborsko časopisje nikakor ne zadošča.

Drobne novice. V Podlehniku pod Ptujem so zmagali pri občinskih volitvah dne 14. februarja štajercijanci. Pomagali so bližnji šentviški nemškutarji in pa gospodarski vpliv štajerske šparkske. — Umrl je v Sošanju nemškutarski čevljar Henrik Mack. — Umrl je pri Sv. Lenartu v Slov. gor. gostilničar in posestnik M. Sekoll. — Pohvala. Deželno orožniško poveljstvo je javno pohvalilo orožnike Franca Jurčeta, Franca Prekorška in Lukeža Veleja od Sv. Lenarta v Slov. gor., ker so krivce znane velike tatvine pri Sv. Jurju v Slov. gor. dobili ter rešili tudi večji del ukradenega denarja.

Koroško.

Koroški deželni zbor. Zadnja seja deželnega zbora je bila zopet precej živahna in je rešila več točk. Vložnih je bilo 16 vlog. Po otvoritvi seje je posvetil deželni glavar daljši govor dne 14. februarja v Gradcu umrlemu deželnemu poslancu iz veleposestva grofu Lodron-Lateranu, katerega sedež v zbornici je bil okrašen s cvetjem. Nato je predlagal v imenu finančnega odseka poslanec Dobernig, da se ne sprejme predlog poslanca Walcherja, ki hoče ustanovitev posebnega odseka za finančno kontrolo. Po daljši debati, katere se je udeležilo več poslancev, je bil sprejet predlog finančnega odseka. Nato so bili odkazani razni predlogi odsekom. — Predlog glede dopolnitve zakona glede šolskega nadzorstva je bil po dolgi debati izročen zopet šolskemu odseku. — Zavrnjen je bil predlog poslanca Angererja glede izpremembe zakona o disciplinarnem postopanju in o odpustu ljudskošolskih in meščanskih učiteljev. S tem je bila seja zaključena. Prihodnja seja se vrši danes dopoldne.

Drobne vesti. V celovške zapore so pripeljali nevarnega vlomilca in teta 20letnega Franca Kendlbacherja, ki je izvršil več vlomov v vile ob Vrbskem jezeru in več cerkvenih vlomov. — Neznani tatovi so vlomili v mesnico Franca Logarja v Pliberku in so odnesli več mesa in za 140 K denarja. — V Bistrici v Rožni dolini je prišel železnični delavec Fr. Kamernik pri premikanju voz med odbijač dveh tovornih voz. Dobil je silno nevarne poškodbe, odpeljali so ga v brezupnem stanju v bolnico. — Neznani tat je vlomil v mlino Tomaža Polesnika v Trdnji vesi in odnesel za 142 K drobiža.

Primorsko.

Sokol v Ajdovščini priredi dne 22. t. m. predpustno veselico s koncertom voljske godbe, vprizoritvijo burke »Same zapreke«, komičnega prizora s petjem »Anka in Janko«, predpustne igre »Iz devete dežele« in plesom.

Lah na delu. — Slovenci, pozor! V nedeljo se je vršil v Piranu kongres istrske laške »Unione Nazionala«. Kar se je na tem kongresu govorilo in sklenilo, je gorostasna nesramnost, ki je zelo značilna za istrske Italijane, in na katero je treba prav toplo opozoriti tudi vladno. Pred vsem se je govorilo o kompromisu, katerega bi Italijani tako radi dosegli. Seveda razumejo pa ti možakarji, katerim gre za razne stolčke pod kompromisom le to, da Slovenci odstopijo od vseh svojih zahtev in se na novo vdinajo laški gospodarski kamori. Značilen je govor predsednika zborovanja odvnetika Bennatija, ki si je drznil trditi, da onemogočujejo kompromis Slovani s svojimi pretiranimi zahtevami. To je smešno. Če zahtevajo Slovani, ki tvorijo večino v deželi in ki so tudi prav dobri davkoplačevalci, vsaj del onih pravic, ki si jih je usurpirala začasna laška večina, so te zahteve po njihovem mnenju pretirane. Dalje pravi mož, da je vladni kompromisni predlog ostal brezuspšen, ker so ga zavrnili Slovani z motivacijo, da je bil sestavljen ta predlog pod pritiskom neke tuje vlade. Povedali smo že, da se je pečala z istrskim vprašanjem rimska kurija, in to je res. Zahtevala je varstvo svojih državljanov v Istri. Se bolj hud je bil govornik dr. Gioseff iz Poreča. Ta je stavil predlog v sledečem zmislu: Volilni odsek naj ima prosto roko v izbiranju kandidatov in naj se izogne po možnosti kompromisu z vsako stranko. (Kdo je bil proti vladnemu kompromisnemu predlogu?) Laški liberalci se bodo borili z vsemi silami proti Slovanom, borili pa se bodo tudi proti klerikalcem in socialistom. Nato napada poreškega škofa in svetuje, da je za Italijane boljše, če se vzdrže volitve, kot pa bi paktirali s klerikalci. O tem predlogu se je razvila živahna sem in tja ostra debata, po kateri je bil govornikov predlog z nekaterimi spremembami sprejet. Končno so sklenili zborovalci tudi protest proti uvedbi štirjezičnih uradnih pečatov v Istri. Pri tem so strašno napadali vladno in namestništvo, katero je nastopalo, kakor smo že konstatirali, v tem vprašanju popolnoma pošteno pot. — Tako delajo Italijani. Izviti hočejo z nasilstvom Slovencev vse pravice, ki jim gredo, zato Slovenci, bodite pozorni!

Občinska kriza v Ogleju. Pred kratkem so se vršile volitve v občinski svet. Izvoljenih je bilo 24 svetnikov. Izmed teh je demisijsiniralo še pred volitvijo župana pet svetnikov. Več občinskih svetnikov pa je demisijsiniralo po volitvi župana. Za župana je bil izvoljen z osmimi glasovi Dominik Frantuz.

Iznajdba Slovenca. Iz Pulja se nam poroča, da je Slovenec S. Lasbacher pri 87/8 iznašel novo signalno napravo za stroje. Kdor je pripravljen pomagati, da se iznajdba patentira, naj se obrne do iznajditelja.

Poostrena kazen. Znani mestni blaginji v Pulju Tomaž Galante, ki je znan izza puljske občinske afere in ki je bil zaradi goljufij s svojimi tovarišarjem pred laško poroto v Rovinju oproščen, je bil obsojen, kakor smo svoječasno poročali, pri drugi obravnavi pred celovskim porotnim sodiščem, ki je bilo za to obravnavo delegirano, na dveletno ječo. Proti ti sodbi je vložilo državno pravdnitvo ničnostno pritožbo. Posledica te pritožbe je bila, da je zvišal sodni dvor Galanteju kazen za osem mesecev.

Strahovi. One Srbe, ki so jih aretirali pred nekaj dnevi na Sušaku, je hrvaška deželna vlada izgnala.

Zaplenjene srbske razglednice. Na carinskem uradu na Reki so zaplenili zavoj razglednic, katere je poslal na ogled belgrajski profesor Deroco knjigotrcu Trbojeviću. Razglednice so predstavljale Veliko Srbijo, pod katero naj bi pripadale tudi Bosna, Hrvaška, Slavonija in Reka. Oblasti so odredile, da se te razglednice uničijo.

Drobne vesti. Aretacija. V Trstu so aretirali v neki gostilni mehanika Alf. Fegeca in zlatarja H. Novaka, ker sta javno odobravalala umor nadinženira in ravnatelja v Stabilmentu tehničar Pichlerja in sta pri tem klicala: Živela anarhija! — O morilcu Pichlerja Zanierju nima policija kljub napornemu in intenzivnemu iskanju še nobene sledi. Mnenje policije, da skrivajo Zaniera tržaški anarhisti, je bilo bržkone napačno, kajti v gotovih krogih, posebno v delavskih, se trdi z gotovostjo, da je Zanier pobegnil v Italijo. Mogoče pa

je, da so pomagali k begu Zanierjevi tovariši in prijatelji, ki so bili vsi hudi sovražniki ravnatelja Pichlerja. Če je umor res v zvezi s kako anarhistično zaroto in ni bil samo osebno maščevanje, ki ga je izvršil Zanier v hipni razburjenosti, še ni dognano. Govorilo pa se je, da so dobili na Zanierjevem stanovanju več laških anarhističnih knjig in spisov. — V Trstu nameravajo izdajati Italijani nov laški dnevnik »Gazeta di Trieste«. Vodil ga bo znani urednik zloglasnega lista »Coda del diavolo« (Hudičev rep) Viktor Cutin, ki je strupen sovražnik Slovencev in Slovanov sploh. — V Tomšičevi ulici v Gorici je pogorel en del hiše Alojzija Levčnika. Lastnik ima približno 1500 kron, najemnik pa 1000 K škode. Oba sta bila zavarovana. — Prenehala sta izhajati laška dnevnik »Corriere Adriatico« in »Vita«.

Dnevne vesti.

+ Resnost ali neresnost klerikalne stranke pri pogajanjih za volilno reformo. Zastopnikom-poslancem narodno-napredne stranke je resno na tem ležeče, da se volilna pravica tudi v kuriji mest in trgov reformira tako, kot to odgovarja razmeram v deželi, interesnemu zastopstvu in pravičnosti. Klerikalci stremijo bržčas zgolj po tem, da se število mandatov v kmetski kuriji pomnoži in če mogoče, da se tudi v mestih število naprednih mandatov zmanjša; nemara bi v tem pogledu še celo milostno koncedirali, da se uvede proporc zgolj v mestni kuriji, — v splošni kuriji ga namreč odklanjajo. Nacelnikov namestnik narodno-napredne stranke dr. Fran Novak je po klubovem sklepu vročil v ponedeljek S. L. S. in deželnemu predsedniku baronu Schwarzu načrt volilne reforme za mesta in trge. Vspričo poročila verifikacijskega odseka je namreč najnujnejše, da se reformira predvsem volilna kurija mest in trgov. Klerikalci sami konkretnih predlogov niso stavili niti glede celotne volilne reforme, niti glede reforme volilne kurije mest in trgov. Zastopniki narodno-napredne stranke so izjavili, da so pripravljeni k pogajanjem, a pogajanj in razpravljanj bi se klerikalci očitno udeležili le pod kardinalnim pogojem, da se jim število mandatov v kmetski kuriji zviša, da se narodno-napredna stranka povsem iztisne iz kmetske kurije in če mogoče, zmanjša število njihovih mandatov tudi v mestni kuriji. Hvala za tako reformo, ki se seveda brez soglasja narodno-napredne stranke izvršiti ne more. Naj sodi občinstvo, na kateri strani je resnost! Načrt, ki ga je izročila narodno-napredna stranka S. L. S. in deželnemu predsedniku, se glasi tako-le: Volilski razred mest in trgov (§ 3. dež. vol. reda) se reformira na podlagi sledečih obveznih načel: I. V volilne okraje točka 2—7 § 3. se uvrsti še: a) vsi trgi, ki so sedež k. kr. okrajnega sodišča, t. j. trgi: Litija, Radeče, Mokronog, Velike Lašče, Žužemperk, Cerknica, Senožeče, Vipava in Ilirska Bistrica; b) sledeči eminentno industrijski kraji: trg Jesenice in vasi Sava, Zgornje in Spodnje Domžale in Zagorje ob Savi. II. Dosedanji volilski razred mest in trgov ter trgovske in obrtne zbornice (§ 3. II. dež. vol. r.) se imenuje odslej volilski razred mest, trgov, industrijskih krajev ter trgovske in obrtne zbornice. III. Teritorijalni obseg v tem voliskem okraju opravičenih mest, trgov in industrijskih krajev obeležiti je tako, da obsega vsak volilni kraj le dotično čisto mesto in čisti trg, ne pa tudi kake druge dele, ki so morda združeni z dotičnim mestom ali trgom v skupno krajevno občino. Isto načelo velja za priključene industrijske kraje. Vse to bo treba v noveliranem zakonu označiti tako jasno, da bo izključen vsak dvom. Le pri mestu Kamnik se izjemoma priustijo predkraji Zaprice, Žalje in Fužine. IV. Vsaka teritorijalna izprememba teh volilnih okrajev, kakor tudi volilnih okrajev Ljubljana I. in II. je dopustna le v skladu sklepa deželnega zbora, storjenega s kvalificirano večino zadnjega stavka § 46. dež. vol. r. ter je v tem smislu dopolniti ljubljanski mestni statut in občinske rede za ostalo Kranjsko. V. Volilna pravica v tem voliskem razredu pristojaj le onim slovom § 13. dež. vol. r. pripuščenim volilnim upravičencem, ki imajo svoje redno bivališče, oziroma obrtovališče v dotičnem volilnem okraju, torej v mestu, trgu ali industrijskem kraju sramem, ne pa morda le v dotični krajevni občini izven opravičenega mesta ali trga. To načelo velja tudi za volilna okraja Ljubljana I. in II. — Častnim članom kot takim ne pristojata volilna pravica. VI. Ta reforma dež. vol. r. stopi v veljavo šele po preteku sedanjega legislativnega doba. Že

v odseku za vol. reformo in v seji klubovih načelnikov izrazili so za-
stopnik nar. napr. stranke dr. Ravni-
har, Ribnikar in dr. Novak, da je nar-
papredna stranka seveda pripravljena
sodelovati tudi pri reformi drugih
kurij. No, pa klerikalci bodo že skr-
beli, da do teh reform ne bo prišlo.

— **Se nekaj z gredi Štefe-Kre-**
garjeve pritožbe. Zadnje soboto je
Ljubljana nekaj pomenljivega do-
živela. »Slovenec« je doslovno ponat-
isnil dveh malih možicv pritožbo
proti mestnemu proračunu za leto
1914. In sedaj se mali Štefe po pre-
dilih škofovega glasila repenči, kakor
da je omenjena pritožba znanstveno
delo, katerim boje dunajska akade-
mija prisodila prvo darilo! V resnici
pa imamo pred sabo skrupulo naj-
nižje praznoglavoosti. Taka revščina
se še ni kmalu pisala, in pravi škand-
dal, da ima naš slavni deželni od-
bor take otrobe za rumeno pšenico.

Vzemimo iz pritožbe: »**Obresti od**
obligacij. Pritožnika pišeta: »Prora-
čun za leto 1913. je izkazal pri ti po-
stavki 8620 K, proračun za leto 1914.
pa izkazuje 53.696 K. Kje je iskati
razloga za tako velikansko diferen-
co?« In ker finančna slamoreznika
ne najdeti razloga za »velikansko di-
ferenco«, potem pa kričita po pre-
iskavah, po revizijah. Potem tulita,
da morajo v ozadju tičati kake golju-
fije, kake sleparije! Končno je pa go-
spodoma pritožnikoma velikanska
diferenca še prenzika, zatorej zahte-
vata od deželne odbora, da naj
znesek 53.696 K meni nič tebi nič po-
viša. Morda na milijon kron! Sedaj
pa preiščimo, kakšna je resnica na
celi stvari! Koliko nese plinarna me-
stni občini, to določa občni zbor de-
liške družbe »Ljubljanska plinarna«.
Na sklepil tega občnega zbora ne
more mestni svet, pa tudi mestno
knjigovodstvo ničesar izpremeniti.
Občni zbor določi dividendno od de-
linic, kolikor se jih nahaja v rokah
mestne občine, do zadnjega vinarija.
Ta dividenda in ničesar drugega ne
spada v mestni proračun. To bo šlo
morda tudi Štefetu in Kregarju v gla-
vo. No, sedaj pa gospoda piskata:
Lansko leto je bilo 8620 K, letos je
pa vpisanih 53.696 K! Od kod ta
ogromna diferenca? Tukaj pa vozi-
ta finančna naša fujakarčka prehi-
tro! Ne rečemo, kot prva davkopla-
čevalca ljubljanska, ampak kot vo-
ditelja S. L. S. v mestnem svetu, ni-
sta smela prespati vsega, kar se je
med letom 1913 zgodilo — v me-
stnem svetu! Mestna občina je reali-
zirala 1.000.000 K svojih dovoljenih
posojil na ta način, da je prevzela za
gotov kurz od deželne banke kranj-
ske njenih papirjev. S tem je dožive-
la deželna banka nekaj prijetnega.
Njeni titri, ki bodo do leta 1928, mir-
no počivali v ljubljanskem loterij-
skem posojilu, in ki bodo, če pri de-
želnem odboru ne bo vsega vrag
vzel, leta 1928, imeli ugodno ceno,
založili so se v rezervo tega posoji-
la, mesto njih pa so se vzeli iz re-
zerve druge obligacije, ki imajo že
danes gotovo vrednost, tako, da se
lahko že danes dajo v banko. To pa
pri papirjih deželne banke ni mo-
goče, ker se v množini, katera re-
prezentira vrednost enega milijona,
sploh v denar spraviti ne morejo!
Tudi to bo morda šlo v glavo Štefe-
tu in Kregarju! Pa težko, ker o takih
rečeh sploh pojma nimata! Ako smo
hoteli torej posojilo deželne banke
vnovčiti, morali smo tako postopati,
kakor se je ravnokar razložilo. Iz lo-
terijskega posojila se je vzelo za mi-
lijo kron pupilarnih varnih papirjev,
nadomestilo pa se jih je s papirji de-
želne banke, ki so po zakonu tudi pu-
pilarni varni! Prve obligacije bi bila
mestna občina lahko prodala; ker
pa je vladala v letu 1913 huda kriza
na denarnem trgu, bilo se je bači pre-
cejšnje kurzne izgube. Zatorej, da se
je dobil gotovi denar za kanale - na-
biralnike, zastavila so se — ali ka-
kor bi rekla Štefe in Kregar, dale so
se omenjene obligacije v lombard
pri dveh ljubljanskih bankah. Kaj je
bila proračunska posledica tega po-
stopanja? Na eni strani so se morali
postaviti v proračun kot passivum
obresti, katere plačuje mestna obči-
na za lombard pri bankah; na drugi
strani pa kot aktivum kuponi, ki bodo
od zastavljenih obligacij zapadli v
letu 1914. Od tod razlika med 8620 K
in 53.696 K. Ali Štefe in Kregar bode-
ta še vedno bevska! O goljufijah in
sleparijah! Naj bevskata!

— **O sleparstvih in goljufijah**
spet goveda pošteniakov v »Slo-
vencu«. Pravi, da je magistrat hišne
posestnike »osleparil« za tisoče in ti-
soče, češ, da jim je »za nastanjenje
vojakov leta in leta preveč zaračuna-
val«. Seveda je to debela laž, kar ve-
tudi pošteniakov sam, toda to ga
čisto nič ne moti, da bi te laži ne sku-
šal vsaj prodati za čisto resnico. Mož
je pač na laž že tako navajen, kakor
berač na uši, zato laže in natolcuje,
kakor da bi bil to njegov posel in
poklic, čeprav pri tem riskira, da ga
kdo radi dolgega in strupenega jezi-
ka prime za ušesa ali lase, ali pa mu

jih odmeri, položivši ga na biljar,
par poštenih na oni del telesa, ki se
pričenja tam, kjer se neha hrbtnica.
V takšnih momentih postaja moža-
kar na to navadno bolj pohleven in
manj zloben, to pa vse dotlej, dokler
ne pozabi na brezovo olje. Zdi se, da
paglavca že dolgo pogreša brezov-
ke, zato bo treba že poskrbeti, da se
bo porednež zopet seznanil s poš-
teno porcijo brezovega olja. Boste vi-
deli, kako bo »grdoba grda paglava,
ki masti je vredna leskove«, kroika
in ponižna, kadar ga bomo stresli za
lase in mu navili ušesa! Takrat pa bo
slovesno izjavljal, kakor vselej v
takšnih slučajih, da ni nikomur hotel
očitati goljufijo ali sleparstvo. So
namreč ljudje, ki so veliki kričači, ki
so pa sicer gorostasni strahopetniki.
In eden takih je »kritik« mestnega
gospodarstva v »Slovencu«.

— **Proračun mesta Idrije** še
vedno ni rešen, dasi je deželni odbor
že meseca decembra lansko leto o
njem sklepal. Kakor čujemo, je prora-
čun običaj pri deželni vladi, ki ba-
je noče zavzeti stališča deželne
odbora. Ta je namreč na Oswaldovo
pritožbo odločil, da se za polovico
črta postavka 40.000 K za prezidavo
občinskega poslopja št. 509 in je v
pokritje stavbnih stroškov najeti po-
sojilo. Ta razsodba pa nasprotuje
odločbi upravnega sodišča, ki je v
prav tej zadevi izreкло, da prosta
razsoda deželne odbora vendar ne
sme segati tako daleč, da bi se moglo
dikirati občini najem posojila, če je
sklenil občinski odbor pokritje s po-
biranjem višje občinske doklade. Tega
mnenja je tudi c. k. rudniško
ravnateljstvo, ki proti višini zadevne
postavke ni ugovarjalo. To je tudi
umljivo, čemu nalagati občini troške
novega posojila, če se lahko pokrije
potrebščina z rednimi dohodki občins-
ke doklade. Po občinskem odboru
sklenjena doklada ni bila nikakor ta-
ko visoka, da bi jo ne zmogla idrij-
ska občina. Če dovoljuje deželni od-
bor malim kmečkim občinam nad
100% občinsko doklado za gradbo
cerkva, bo vendar smela tudi idrij-
ska občina imeti 74% občinsko do-
klado. V drugih mestih morajo obči-
nari prispevati za mestne potrebe
še razne druge doklade poleg užitni-
ne, ki je v Idriji z 15% jako nizka.
Toda deželni odbor mora vedno na-
gajati idrijskemu občinskemu odboru
na ljubo svojega svetovalca Oswal-
da. Upamo, da bo vsaj deželna vla-
da, če že moramo na njo apelirati,
znala varovati koristi idrijskega
mesta in avtoriteto državnih sodišč.

— **Poštna koalicijska** je dne 17. fe-
bruarja naredila v finančnem mi-
niststvu pri gosp. sekcijem načel-
niku Galeckem, sekcijem svetniku
Popperju in ministru svetniku Jam-
bourju z namenom poset, izdajo regu-
lacijskih naredb za razne vrste po-
štinskih uslužbencev pospešiti. Cel
kompleks teh naredb je v finančnem
ministstvu sedaj dodelan in se na-
haja pri vodji tega ministrstva, od-
koder gre zanesljivo koncem tega
tedna v trgovsko ministstvo nazaj
in se od tam prihodnji teden predlo-
ži v sankcijo.

— **Albanski tečaj** so ustanovili
na Dunaju za častnike. V to šolo bo
komandiranih kakih 20 častnikov,
da se priučijo albanščine. Poučeval bo
albanski jezik bivši Pekmezic — Pek-
mezov, sedaj akademijski profesor
dr. Pekmez. Čemu ne prirede na
Dunaju tudi kurz slovenskega jezi-
ka? Pravijo, da bi bil ta kurz raz-
nim častnikom bolj potreben, kakor
pa albanski.

— **Kazenska ovadba proti gđ.**
Kamili Theimerjevi. Kakor čujemo,
sta gosp. dr. Karel Triller in »Slo-
venska sokolska zveza« že vložila
proti gđ. Kamili Theimerjevi in
njenim sokrivcem ovadbo zaradi
hudočinstva obrekovanja po § 209.
kaz. zak.

— **Za višjega poštnega oskrbni-**
ka na glavnem kolodvoru v Ljubljani
je imenovan gosp. nadkontrolor Jo-
sip Kurent.

— **Likvidacijski odbor Glavne**
posojilnice sklicuje za nedeljo, dne
22. t. m. ob 10. dopoldne v dvorano
Mestnega doma občni zbor združni-
kov. Na dnevnem redu je tudi poro-
čilo o ustanovitvi nove zadruge z
omejenim jamstvom in popolnitev
likvidacijskega odbora.

— **Gremialna trgovska šola** je
zaključila dne 15. t. m. prvi semester
z razdelitvijo izprijeval. Šolski obisk
je bil prav povoljen, kar dela čast
gg. trgovcem, ker so tako redno po-
šiljali vajence v šolo. Letos pohaja
gremialno trgovsko šolo 120 trgov-
skih vajencev, ki so porazdeljeni na
posamezne razrede tako-le: I. a =
31; I. b = 31; II. = 33 in III. razred
pa 25 učencev. Vsaki razred ima na
teden 8 ur pouka. Na šoli poučuje 12
učiteljev; med temi 1 z akademiško
izobrazbo, 1 mestni uradnik, 2 učite-
lja z izpitom za meščanske šole, 2 z
izpitom za trgovske nadaljevalne šole,
ostali pa z izpitom za obrtne šole.

Vodja šole je nadučitelj J. Dimnik.
Svoje prostore ima gremialna šola
na I. mestni šoli na Ledini.

— **Simon Gregorčičeva javna**
ljubljanska knjižnica, Wolfova ulica 10/1
izreka javno zahvalo svojim podpi-
rateljem, posebno gosp. Arcetu, poštno-
mu blaginiku, ki se ob vsaki priliki
spomni knjižnice s krasnimi knjiga-
mi, dalje gosp. Schulcu, tovarniške-
mu ravnatelju za dragocen dar. Ži-
veli pospeševatelji ljudske prosvete!
— **Knjižnica je vsakomur odprta ob**
delavnikih od 4. popoldne do 8. zve-
čer, ob nedeljah in praznikih pa od
9. do 12. dopoldne.

— **Letošnji glavni nabori** so pre-
loženi, zato pa se meseca marca in
aprila vrše naknadni nabori, in sicer:
5., 12., 20. in 27. marca ter 3., 14., 20.
in 27. aprila. V slučaju, da se glavni
nabori prično vendarle v omenjenih
mesecih, izostanejo naknadni nabori
po pričetku glavnega nabora. Nabori-
nikom, ki žele svoj letošnji nabor
odpraviti že meseca marca ali aprila
in ne morejo čakati na glavni nabor,
to pristojna politična oblast na pro-
šnjo lahko dovoli.

— **Poziv!** V Matenji vasi pri Pre-
stranku je umrla dne 26. januarja t.
l. neka približno 55—60 let stara
gluhonema in nepoznana ženska in je
zapustila kakih 15 let staro, tudi glu-
honemo hčerko. Nikdo ne ve in ne
more dognati, odkod naj bi te žen-
ske bile. Komur je glede teh žensk
kaj znanega ali kdor jih morebiti
pозна, se naproša, da to sporoči žu-
panstvu Slavina pri Prestranku.

— **Brez domovine**, krasna ginlji-
va drama s predigro in 5. dejanji, je
dostala danes kar najlepši uspeh.
Noben pero ne more opisati tega
mojstrskega dela, ogledati si ga mora
vsakdo sam in nedvomno bo zado-
voljen. Živa slika nam kaže križev
pot ubogega dečka, preganjanega za-
radi dedščine. To prekrasno delo se
predvaja samo še danes in jutri v ki-
nematografu »Ideal«, vsaki dan ob
3., 5., 7. in 9. Predstave trajajo dve
uri. Vstopnina za 10 vinarjev zvi-
šana.

Na današnji semenj so prignali
237 volov, 71 krav, 27 telet in 96
konj.

Društvena naznanila.

Seja finančnega odseka za le-
tošnji vsesokolski zlet bo danes ob
8. zvečer v zvezni sobi v »Narodnem
domu«. Na dnevnem redu je nujna
točka.

Velika repatica se približuje k
naši zemlji. O tej zanimivi repatici
piše znani, zvezdoslovec M. Ple.
Soomas, iz znane zvezdarne
K a a h. (Colo) da se vrača vsako le-
to toda vsakokrat v drugi obliki. To
pot se bode videla najlepše. Rep ima
zaokrožen v podobi srpa, a sijaj pre-
kaša vsak bengalični ogenj. Rep me-
ri preko 3 milijone kilometrov, a le-
ta po nebesnem boku s hitrostjo
44.000 kilometrov na minuto. Sedaj
je še nevidna, toda v teku tedna se
bode lahko s prostim očesom opazo-
vala in se bode v naših krajih istota-
po videla brez daljnogleda. — Kdor
se zanima za zvezdoslovje, naj ne
zamudi prilike in si ogleda učenjaka,
ki je prvi to krasno repatico našel na
pustni torek pri Sokolu »Ples v ma-
skah«.

Odbor društva za zgradbo in
vzdrževanje Sokolskega doma telo-
vadnega društva Sokol II. v Ljublja-
ni naznanja svojim članom in članom
društva Sokol II., da se vrši III. redni
občni zbor tega društva v **nedeljo,**
dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne v
društveni sobi Kladenska ulica št. 16,
Krakovci. V to svrhu se pa vrši sesta-
nek v četrtek, dne 19. t. m. ob pol-
9. uri zvečer pri Vitezu, Breg št. 18. —
Odbor prosi, da se člani obeh ime-
novanih društev občnega zbora, ka-
kor sestanka, kar v največjem števi-
lu udeležijo.

III. veliki ples narodnega delav-
stva, ki se vrši na pustno soboto,
dne 21. svečana 1914 v vseh zgorn-
jih prostorih Narodnega doma v
Ljubljani. Sodeluje »Ljubljanski dru-
štveni orkester. Obleka promenad-
na, narodne noše dobro došle.

Vse govori po Ljubljani o pri-
pravah za III. veliki ples narodnega
delavstva, ki se vrši sedaj v soboto
zvečer v »Narodnem domu« v Ljub-
ljani. Ker že par let ni bilo takega
plesa, je zanimanje tem večje, kajti
vsem so še v živem spominu prire-
ditve N. D. O., ki je bila, žal, obla-
stveno razpuščena. Prišlo je medtem
neko mrtvilo, iz katerega se je pa
narodno delavstvo zopet vzdramilo,
ter se je pričel nov, svež, zelo živa-
hen pokret, odkar deluje »Narodna
socialna zveza«. — Kakor je vse iz-
nenašajo kongres narodnih strokovnih
organizacij, ki ga je sklicala lani av-
gusta N. S. Z. in ki je bil zoper pri-
čakovanje številno obiskan in ki je
sijalno potekel, tako bo ples narod-
nega delavstva v soboto pokazal ne
le Ljubljani, temveč vsemu sloven-
skemu svetu, da še ni izruvana na-

rodna zavest slovenskemu delav-
cu. Slovenski delavci, slovenske de-
lavke, ki delate, bodisi z rokami ali
z glavo in peresom, in prijatelji in
prijateljice slovenskega narodnega
delavstva, pridite v soboto vsi na III.
veliki ples narodnega delavstva. Pri-
prave nanj so v polnem teku, da bo
vsa prireditelja velika impozantna ma-
nifestacija slovenskega narodnega
delavstva.

Zveza dramatičnih društev po-
roča, da je včlanjenih društev dokaj
lepo število. So predvsem dramatič-
na društva: 5 in sicer: Maribor,
Trst, Jesenice, Celje in Ljubljana;
podružnica mariborskega dramatič-
nega društva v Ptujtu kot 6; čitalnic
je 14: Maribor, Brežice, Ormož, Šo-
štanj, Gornji grad, Šmarje pri Jelšah,
Novo mesto, Kamnik, Kranj, Škofja
Loka, Krško, (Šiška), Sv. Lucija
(Goriško) in Sežana; podružnice C.
M. 4 in sicer: Vransko, Trbovlje,
Ribnica na Pohorju in Trst; bralno
društvo v Mokronogu in slovensko
izobraževalno in podporno društvo
Opatija, ter 7 sokolskih društev: Št.
Jur ob južni železnici, Sevnica, Za-
gorje, Litija, Sokol I. v Ljubljani,
Vrhnika, Žiri; Splošna mladinska
Zveza »Svoboda« v Idriji, Splošna
delavska vzajemnost v Ljubljani in
kot zadnji dramatični odsek del. soc.
dem. v Hrastniku. Vseh skupaj 37.

Merkurjev večer. Slov. trgov-
sko društvo »Merkur« opozarja še
enkrat gg. člane in prijatelje društva
na »Merkurjev večer«, ki se vrši ju-
tri v četrtek 19. t. m. v gostilni člana
g. Mraka, Rimska cesta. Na svi-
denje!

Muzejsko društvo v Ljubljani je
imelo včeraj popoldne ob 4. svoj red-
ni občni zbor v muzejski predavalni-
ci. Obisk ni bil posebno povoljen in
kaže, da se ljudje premalo zanimajo
za to važno znanstveno društvo.
Zborovanje je vodil knezoškofijski
kancelar Viktor S t e s k a. Opravičil
je šolskega nadzornika g. L e v c a in
se spomnil umrlih članov gg. Maren-
čiča, Žitnika in Pakja. Omenil je tu-
di časopis »Carniola«, ki je prišel
lansko leto v silne denarne zadrege,
iz katerih je rešil društvo deželni od-
bor, ki je dal društvu 3000 K brez-
obrestnega posojila. Tajniško poro-
čilo je prebral prof. Jos. Š m a j d e k.
Tudi ta se je spomnil v skrbno
sestavljenem poročilu umrlih članov
in velikodušnega deželne odbora.
Med drugim je orisal na kratko delo-
vanje društva tekom leta. Društvo
šteje 3 častne, 3 dopisujoče člane in
323 rednih članov. Iz blaginjskega
poročila, poročevalca prof. Jos.
Breznik, posnemamo, da je ime-
lo društvo 6749 K 14 v dohodkov in
6008 K 58 v faktičnih izdatkov. Bla-
gajniški stan izkazuje po ti sestavi
740 K 56 v prebitka. Poleg tega ima
plačati društvo še pri Blasniku 1000
kron 82 vin. in brezobrestno posoji-
lo, dar. deželne odbora 3000 K, ta-
ko, da znaša končni primanjkljaj dru-
štva 3260 K 26 v. Proračun, ki je se-
stavljjen za tekoče leto izkazuje 6200
kron dohodkov in 5300 K izdatkov,
torej 900 K prebitka. Na predlog pre-
gledovalca računov g. Podkraj-
ška so podelili zborovalci blaginju
odnosno celemu odboru absolu-
torij. — Nato so poročali še knjižni-
čar g. dr. Gvidon Sajovic, uredni-
k lista »Carniole« g. Gruđen
o »Flora Carniolica« in o prirodo-
pisnem odseku tudi g. dr. Gvidon Sa-
jovic. Namesto umrlega odbornika
in blaginjskega društva je bil izvoljen
s vsklikom prof. g. Jos. Breznik.
Pri slučajnostih se je govorilo o več
internih zadevah društva.

Zelena jama: Poročajo nam, da
se bodo vsi narodni Zelenojamčani
polnoštevilno i »ležili I. maskerade
mladega moščanskega »Sokola«, ki
se vrši na pustno nedeljo, dne 22. t.
m. ob 8. uri zvečer v kavarni »Mali
slon« v Vodmatu. Zadnje vesti pa
pravijo, da se bo večina njih maski-
rala, da bo ta prva prireditev res ne-
kaj lepega. Kdor se še ni odločil, naj
to hitro stori, in videl bo, da mu ne
bo žal. Na pustno nedeljo torej vsi v
kavarno »Mali slon«.

Vodmat: Ker se širi govorica,
da bodo Zelenojamčani na I. sokolo-
vi maskeradi na pustno nedeljo pol-
noštevilno zastopani, opozarjamo
vse Vodmatčane, da se zanesljivo
udeležijo te prireditve, da ne bomo za-
ostajali za našimi podjetnimi sosedi.
Kdor more se naj maskira. V nedeljo
pa na svidenje.

Iz Most: Moščani so obljubili, da
pošljejo na I. sokolo vo maskerado
lepo skupino mask. Sicer se pa pol-
noštevilno udeležimo te prve prire-
ditve.

Ljubljanci: Pridite pogledat
— žal vam ne bode!

»Sokol« Moste pri Ljubljani va-
bi ponovno na svojo I. maskerado, ki
se vrši na pustno nedeljo ob 8. uri
zvečer v kavarni »Mali slon«. Kdor
hoče biti še nekaj trenutkov v tem
predstavi v vsaki in prijazni družbi,
naj pride pogledat. Na zdar!

Sokol v Štepanji vasi je priredil
pretečeno nedeljo, 15. t. m. svojo
predpustno veselico, ki je v vsakem
oziru krasno uspela. Obisk te prire-
ditve je zopet pokazal, kako priljub-
ljen je Štepanjski Sokol, tako med
domaćini, kakor tudi med Ljubljan-
čani, telovadnica in vsi obširni go-
stilniški prostori pri br. Jos. Anžiču
so bili polni do zadnjega kotička.
Prireditel sama pa je pokazala, ka-
ko vrlo napreduje društvo. Razno-
vrstni, točno izvedeni spored je nudil
pač vsakemu dovolj zabave in občin-
stvo je z glasnim odobravanjem in
ploskanjem izražalo svoje zadovolj-
stvo po vsaki posamezni točki. Obilo
pohvale je žel za svoje res krasno
izvajanje društveni tamburaški zbor.
Vse priznanje marljivemu in požrtvo-
valnemu zborovodji br. Vrečku, ki je
v tako kratkem času vzgojil tako iz-
boren zbor! Moški pevski kvartet,
gg. Dachs, Hibšer Matičič in Flor-
jančič so s svojimi krasno prednašani-
mi pevskimi komadi tako zelo ugajali
občinstvu, da so morali pri vsakem
nastopu dodati še po eno pesem.
Pozneje, med prosto zabavo, so jih
iz svojega obširnega programa na-
vrgli še nebroj. Hvala gg. za njih
prijazno sodelovanje! Cele salve
smeha so vzbudili med občinstvom
komični nastopi g. pl. Sladoviča, ki
je zabaval zdaj kot spevokomik, zdaj
kot muzikalični komik. Tudi njemu
iskrena hvala, da se je odzval vabi-
lu! Burka in deklamacija sta tudi ze-
lo ugajali in so predstavljali izborni
rešili svoje vloge. Po končanem
sporedu se je razvila živahna prosta
zabava, med katero so marljive do-
mače Sokolice razpečavale cvetke,
razglednice, pustne krofe itd. Pozno
v noč še-le je mladina pričakala toli-
ko prostora, da se je mogla zavrteti
v zaželenem plesu.

Tamburaško dramatično društvo
»Sovič« v Postojni priredi na pustno
nedeljo dne 22. t. m. v hotelu »Jama«
zabavni večer. Pričetek ob 8. uri
zvečer. Vstop prost.

Slovensko akademično društvo
»Slovenija« na Dunaju ima svoj IV.
redni občni zbor v petek, dne 20. fe-
bruarja v dvorani Leithner, I. Auer-
spargstrasse 6. Dnevni red običajen.
Začetek ob 8. uri zvečer. Prijatelji
društva dobrodošli. — V soboto, dne
21. t. m. bo predaval v društvenih
prostorih gosp. dr. Ivan Prijatelj
o kulturnih razmerah na Slovenskem
v devetdesetih letih.

Prosveta.

Slovensko gledališče v Ljub-
ljani. Z ozirom na to, da se vr-
šita na pustno nedeljo dve veliki ma-
skeradi, se uprizoni istega dne v slo-
venskem gledališču samo ena pred-
stava. Ponovi se sijajna predpustna
burka »Velika repatica« ali »Konec
sveta«. Začetek izjemno ob 5. po-
poldne.

Umetnost.

»Glasbena Matica« opozarja
slavno občinstvo še enkrat na jutriš-
nji koncert slavne pevke V a l b o r g e
S w ä r d s t r ö m o v e, ki se vrši
v veliki dvorani »Uniona« z nazna-
njenim vspehom. Začetek točno ob
8. uri. Vse pevske točke spremlja na
klavirju izvrstni pianist profesor A.
T a r n a y od budimpeštanskega kon-
servatorija. Njegovo spremljevanje
je nekaj idealno finega. S W ä r d s t r ö m o v e
sta kot ena duša. Spre-
mljal jo je že skozi sedem let po kon-
certih v Evropi. — Prevodi pesmi so
dotiskani in se dobivajo po 20 h. —
Umetnica ima za eventualno spre-
membo ali dodatke v programu pri-
praviene štiri svetovno priznane
pesmi Brahmsovo »Brezuspešna
podoknica«, Herman »Materino srce«,
H. Wolf »Sporočilo štorkeji« in
R. Straussovo pesem »Podoknica«.
— Naj nihče, kdor se za lepo petje
zanima, ne zamudi obiskati ta
koncert.

Književnost.

— **»Gostilničarja«** 2. številka je
izšla. Ima to-le vsebino: »Naše kle-
tarstvo«, »Vpliv novih davkov na
gostilničarski obrt«, »Kranjsko vino-
gradništvo in naša vinska trgovina«,
»Izpremembra osebnih davkov«,
»Obrtne pravice in predpisi«, »Zvez-
ne objave«, »Stanovske novice« in
»Združne objave«. List izhaja 2krat
na mesec in stane vse leto 5 K. Na-
ročila sprejema upravništvo »Go-
stilničarja« v Ljubljani, Marije Tere-
zije cesta št. 16.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Nov »veležadajniški«** proces
proti Maturovcu. O »veležadajni-
škem« procesu proti S. Bendajniku
in tovarišem, ki se ima vršiti v Lvo-

vu, smo že poročali. Ker obtoženci niso apelirali proti obtožnici, je stvar postala pravomočna in sodišče je razpisalo obravnavo na dan 9. marca. Razpravi bo predsedoval sodni svetnik R. Levicki. Vstop v razpravo dvorano bo dovoljen samo proti vstopnicam. Državni pravdnik predlaga zaslusanje 96 prič, zagovorniki pa razen teh še 50 novih prič. Obtožence bodo zagovarjali odvetniki: dr. Dudikjevič iz Kolomije, dr. Gluškevič iz Ljovca, dr. Aleksevič iz Stanislavova, dr. Čerljunkovič in dr. Soljanski.

— **Sokol in hrvaški srednješolci.** Hrvaška sokolska zveza je dobila te dni obvestilo, da je zemaljska vlada razveljavila svoječasno naredbo komisarija Cuvaja, s katero se je dijakom srednješolcem prepovedalo telovaditi v sokolskih društvi. Odslej so torej tudi na Hrvaškem lahko dijak člani sokolskih društev.

— **Mohamedansko gledališče v Sarajevu.** Uprava vakujskih ali cerkvenih izlamskih posestev je sklenila zgraditi v Sarajevu veliko poslopje, v katerem bodo vse potrebne hotelske naprave in velika, moderno opremljena in urejena dvorana za gledališče. Poslopje bo stalo 4 milijone kron in mora biti dograjeno v 2 letih.

— **Zakon o samohrvaških krajevnih imenih na Hrvaškem** mora biti izvršen do 1. julija 1914. Do tega roka morajo biti tudi vsi napisi na železniških progah po Hrvaškem izključno hrvaški. Izključno hrvaška krajevna imena se morajo rabiti tudi v uradnem prometu na Ogrskem. Na kolodvorih v Pešti že sedaj izključujejo vlake, ki vozijo na Hrvaško, z izključno hrvaškimi krajevnimi imeni. Vratar v Pešti ne izključuje več, da odhaja vlak v Zimony in Belgrad, marveč v Zemun in Belgrad.

— **O mestu, ki se ima zgraditi na Kosovem.** Nedavno tega smo poročali, da namerava srbska vlada na Kosovem polju zgraditi veliko, novo, moderno mesto, ki bi se nahajalo ob križišču novih železnic in kjer bi se naj nastanili ameriški Srbi in drugi Jugoslovani. Omenili smo, da se baje položijo temeljni kamen za to mesto že letos na Vidov dan, ko se prirede velike spominke svečanosti na Kosovem polju. Kakor nam sedaj javljajo iz Beograda, je bila ta vest prezgodnja, ker se načrt o zgradbi novega mesta na Kosovem polju ne more preje uresničiti, dokler niso rešena vsa druga, veliko nujnejša vprašanja, ki se tičejo novoosvojenih pokrajin.

— **Bivši generalisimus Savov pred drž. sodiščem.** Jutri dne 19. t. m. se sestane v Sofiji bolgarsko državno sodišče, pred katerim se bodo zagovarjali bivši avstrijski ministri Genadijev, Gudev in tovariši zaradi defraudacije in zaplavljanja državnega denarja. Predsednik državnega sodišča je predsednik najvišjega in kasacijskega sodišča Marinov. Poleg predsednika je še 14 prisodnikov. Ti prisodniki so bili dne 15. t. m. izrečani izmed predsednikov apelacijskih in okrožnih sodišč. Vsi ti izrečani prisodniki so bili brzojavno pozvani, naj najkasneje 18. t. m. zvečer priso v Sofijo. Bivši generalisimus Savov, ki je bil v kabinetu dr. Gučev vojni minister, je sporočil sodišču, da pride osebo k obravnavi in da ga bosta zagovarjala odvetnika dr. S. Ivančev in dr. Kjočev. O senzacionalni obravnavi bomo seveda poročali.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Krvavi sv. Trije Kralji na Krki. Lani ravno ob tem času smo se pečali s krvavim novim letom na Krki. Takrat sta bila junaka tega krvavega praznovanja in sicer Anton Sever in France Miklavčič iz Trebnje Gorice (pri Krki) obsojena prvi na 1 leto, drugi na 5 mesecev težke ječe. Čudno naključje hoče, da prav ista dva junaka nastopata tudi v današnjem porotnem slučaju. Razlika med prvimi in drugim slučajem je le ta, da se je lani šlo samo za poboj na novega leta dan, v tem slučaju pa se gre za uboj na praznik sv. Treh Kraljev. In pa da to pot nastopa France Miklavčič kot glavni junak, njegov tovariš pa, ki je ravno pred tem ubojem prišel iz ječe, le kot priča. — Povod, da je na sv. Treh Kraljev 20 let stari kmečki fant pod nožem izdihnil, je bil nesrečni šnops in pa — ženska.

France Miklavčič in zaklanj France Hlabjan oba iz Trebnje Gorice, sta si bila prijatelja. Hlabjan je rad videl Jožefa Šušteršiča iz Krke, Miklavčič pa tudi. Ta ji je pred kratkim pisal ljubavno pismo, za kar je Hlabjan izvedel. Na praznik Treh Kraljev sta šla na Videm in se po maši s Severjem vred napotila v Šušteršičevo hišo k dekletom v vas. Naročili so liter šnopsa, pili in bili dobre volje. Proti 4. uri popoldne so se vsi trije kot prijatelji napotili proti domu. Na potu so se zaradi Šušteršičeve punice in omenjenega pisma začeli pretekati in preganjati ter drug drugemu groziti. Naposled so se začeli pretepati. Hlabjan je nasprotnika prijel za lase in ga udaril s kolom čez pleča. Miklavčič pa je njega prijel za usta in mu zadal pet sunkov, med njimi dva smrtonosna. Nož je prišel do srca. Može iz vasi so v bližini zijala prodajali, a nobeden ni posegel vmes. Hlabjan je napravil še nekaj korakov, potem se je zgrudil in umrl. Obtoženec odkrito prizna svojo krivdo in se zagovarja s silobranom. Prvotniki so sicer potrdili glavno vprašanje na uboj, a potrdili so tudi dodatna vprašanja glede prekoračenja meje potrebnega silobrana in nemarne uporabe nevarnega orožja. Sprito tega krivdoreka je bil Miklavčič hudodelstva uboja oproščen, obsojen pa le zaradi pregreška po § 2. g in § 335. k. z. na 10 mesecev strogega zapora. Ker se državni pravdnik ni protivil, ga je sodišče na njegovo prošnjo izpustilo za nekaj časa domov.

Razne stvari.

* **Henrik Sienkiewicz**, svetovnoznani poljski romanopisec, je podaril za ubožce v Galiciji 25.000 kron.

* **Stavka mesarjev.** V Sidneyju so pričeli stavkati mesarski pomočniki. Celo mesto in vsa predmestja so brez mesa.

* **Požar na vojni ladji.** Iz Kristijanije poročajo, da je izbruhnil požar na nemški vojni ladji »Henriette« pri Frederikstadu. Ladja je popolnoma v plamenu in je ni mogoče rešiti.

* **Vohuni.** V Cvanu na ruskem Podoljskem so aretirali sedem bogatih trgovcev, ki so na sumu, da so vohunili za Avstrijo in Nemčijo. 8 osumljenih oseb, katere so tudi hoteli aretirati, je pobegnilo.

* **Razlajen aviatik.** Znani francoski aviatik Vedrine, ki je srečno dovršil svoje polete iz Nancyja čez Prago na Dunaj in preko Budimpešte, Beograda, Sofije, Carigrada in Jeruzalema v Kairo je pozval sedaj, ko se je vrnil v Pariz, na dvojni predsednika francoske aeronavtične lige Quintona, ker ga je ta javno napadel v listih.

* **Zopet ritualni umor?** Zaradi umora 13letnega židovskega dečka v Tartovu, ki je bil kakor smo že poročali 13krat zaboden v vrat in katerega so izkopali in poslali v Kijev, je prišel v Kijev justični minister. Govore, da se gre zopet za židovski ritualni umor. Značilno je, da se je prišlo do priče več oseb, med temi znana Sokolovska, ki so nastopile kot obtežilne priče pri zloglasnem Beilisovem procesu.

* **Visoki sleparji.** — **Provizijske kupčije.** V New Yorku je izvršil samomor justični minister John Kennedy, ki je bil na sumu, da je bil v zvezi z znano sleparsko afero, v katero je zapletenih več višjih državnih uradnikov, ki so se dali podkupljati in ki so delali izborne kupčije na državne stroške pri provizijskih kupčijah. Kennedy je izvršil samomor isti dan, ko je izdal za njega generalni državni pravdnik zaporno povelje.

* **Umor sestre in samomor.** V Guntramsdorfu na Nemškem je pobil čevljar Winter s kolom svojo sestro. Dekle je obležalo na mestu mrtvo. Nato je prezeval morilec samemu sebi žile na roki. Ker se mu je zdel ta smrt prepočasna, se je obesil. Na svoji mizi je pustil pismo, v katerem pravi, da je izvršil samomor zaradi obsodbe radi hudodelstva proti pravosti in da je ubil svojo edino sorodnico sestro zato, ker jo je imel res rad.

* **Ernst Haeckel.** Včeraj je slavil 80letnico svojega rojstva znan in priznan učenjak Ernst Haeckel. Haeckel je znan kot zvest učenec Darvina, katerega nauke in odkritja je izpopolnil in spravit do veljave, kot bi jih bil mogel edino le še njegov mojster Darwin sam. Haeckel je nastopil v javno življenje prvič leta 1863, v Stettinu, kjer se je posebno odlikoval

s svojimi predavanji na zborovanju naravoslovcev. Spisal je več znamenitih del, ki so bila svetovno priznana. Od teh omenjamo samo »Genelno morfologijo« iz l. 1866., ki tvori temelj njegovega nadaljnjega delovanja. Zgodovina naravnega stvarstva 1868, Anthropogenija iz l. 1874 (Zgodovina razvoja človeka) in druga, ki so povzdignila Haeckla na višek znanstva. Posebno znana so tudi njegova znamenita predavanja. Haeckel je še vedno čvrst in zdrav in še vedno zelo delaven.

Telefonska in brzojavna poročila.

Štajerski deželni zbor.

Gradec, 18. februarja. Štajerski deželni zbor je pričel danes dopoldne z zasedanjem.

Deželni zbori.

Dunaj, 18. februarja. Nemško-nacionalni poslanci so vložili v nižje-avstrijskem deželnem zboru interpelacijo zaradi brošure Silberbauerja glede razmer pri nižjeavstrijskih deželnih železnicah. Na razgovor je prišlo tudi vprašanje stavke tiskarjev, pri čemer je prišlo do burnih prizorov.

Brno, 18. februarja. Moravski deželni zbor je sprejel subvencije za moravsko gozdarsko društvo in za češko in nemško kmetijsko družbo.

Dunajske volitve.

Dunaj, 18. februarja. Dunajski svobodnemislilci poslanci so se zglasili predvčerajšnjim pri Stürgkhu, da se pritožijo zaradi dogodkov pri dunajskih volitvah in zahtevajo, da vlada sama vzame v roke vse bodoče volitve, da se enkrat za vselej onemogočijo volilne sleparije.

Češko - nemška pravna pogajanja.

Praga, 18. februarja. Češki socialni demokrati so določili za svojega zastopnika pri češko - nemških pravnih pogajanjih poslanca Nemca. Samo državnopravna stranka se konferenci ne bo udeležila.

Dunaj, 18. februarja. Danes dopoldne so se sestali češki poslanci, ki so bili včeraj pri grofu Stürgkhu, na sestanku, na katerem so se razgovarjali o nadaljnjem postopanju ter se zedinili na temelju, da naj se nadaljna pogajanja vrše v 3 odsekih. Dr. Kramar je obvestil o tem sklepu ministrskega predsednika ter mu obenem podal sledečo izjavo: Češke stranke vztrajajo pri tem, da se 1. reforma deželnega reda ne da izvesti brez istočasne izvedbe jezikovnega zakona za državne oblasti in brez deželne volilne reforme, 2. da se vprašanje narodnostne delimitacije posameznih okrajev ne da razpravljati, dokler ni rešeno jezikovno vprašanje in 3. da se mora zaeno z vprašanjem narodnostne omejitve rešiti tudi vprašanje zadostnega varstva narodnih manjšin.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 18. februarja. Dehata o novi razporedbi volilnih okrajev se danes nadaljuje.

Novo švedsko ministrstvo.

Stockholm, 18. februarja. Novo ministrstvo je izključno kraljevo ministrstvo brez zaslonbe pri strankah. Sestavljeno je sledeče: predsedstvo in vojna Hamerskjöld, zunanje Knott - Wallenberg, justica Hasselrot, mornarica Broström, notranje Sydow, finance Wennersten, nauk Westmann, poljedelstvo Beck-Friis, brez portfelja Mörcke in Linner. Novi ministrski predsednik je znan kot predsednik razsodišča v aferi Casablanca. Novo ministrstvo ima nalogo izgotoviti obrambno predlogo. Najbrže bo razpustilo državni zbor in razpisalo nove volitve.

Petrograd, 18. februarja. V večerajšnji seji ruske skupine interparlamentarne unije je povabil generalni tajnik rusko skupino na obisk Stockholm. Člani ruske skupine so odgovorili, da pridejo tja, da na ta način dokumentirajo, da nima Rusija agresivnih tendenc napram skandinavskim državam, marveč hoče živeti z njimi v miru in prijateljstvu.

Vojaške rekvizicije v Finski.

Helsingfors, 18. februarja. Ruska vlada je predložila finskemu deželnemu zboru zakonsko predlogo o vojaških rekvizicijah. Stranke finskega deželnega zbora nameravajo predlogo a limine odkloniti, ker ruska vlada nima pravice to predlogo podati v finskem deželnem zboru.

Dogodki na Balkanu.

Z Balkana.

Dunaj, 18. februarja. »Politische Korrespondenz« prinaša iz Bukarešte oficijozno noto, ki pravi, da gre do domnevanja o uspehih dosedanjih posvetovanj med balkanskimi državami predaleč. Ni res, da bi bilo prišlo do dogovora, ki bi pomenil izpremembo dosedanje romunske politike. Odgovorni voditelji romunske politike odklanjajo vstop Romunske v trdno zvezo s Srbijo in Grško. Tudi ni prišlo do sporazuma glede skupne posvaritve Bolgarske in Turčije, ki bi obstajala v tem, da bi izjavila Romunska, da smatra vsak prehod turških čet čez bolgarsko ozemlje kot casus belli. Na koncu pravi korespondenca, da vztraja tudi nova romunska vlada na podlagi integritete bucareške pogodbe ter želi na njeni podlagi ohraniti mir na Balkanu.

Albanija.

London, 18. februarja. V poslanski zbornici je državni podtajnik Acland odgovoril na interpelacijo glede Albanije, da se vrše z grško vlado pogajanja glede določitve južnoalbanske meje na podlagi sklepov lanskoletnje veleposlaniške konference. Gre torej v tem vprašanju za skupno odločitev vseh veleisl in ne za odločitev trozveze.

London, 18. februarja. Prince Wied je dospel danes sem. Kralj ga je sprejel v avdienci.

Srbija in Turčija.

Carigrad, 18. februarja. Poslovodja ruskega veleposlaništva je prevzel na prošnjo srbske vlade posredovanje v srbsko - turških mirovni pogajanjih. Baje so pogajanja pripela že tako daleč, da je najdena formula glede meščanskih pravic mušlimanov v novih srbskih pokrajinah in je pričakovati v najkrajšem času sporazuma.

Egejski otoki.

Rim, 18. februarja. V kratkem bo baje Italija izpraznila zasedenih 12 otokov v Egejskem morju. Turčija je namreč privolila v koncesije v Mali Aziji, ki jih je Italija zahtevala. Urediti je samo še nekaj formalnih vprašanj.

Pariz, 18. februarja. Turški veleposlanik je oficijozno naznanil francoski vladi, da hoče storiti Turčija vse, da ohrani mir na Balkanu.

Grški odgovor na noto velesil.

Atene, 18. februarja. Grška bo najbrže do sobote odgovorila na noto velesil. Grška bo najbrže izjavila, da bo lojalno izvedla sklepe velesil, vendar pa Grška opozarja na to, da morajo dati velesile Grški garancije, da Turčija ne bo napadla otokov, ki jih ne sme utrditi. Grška bo upoštevala tudi narodne manjšine, zahteva pa osebno, narodno, versko in šolsko prostost za one Grke, ki pridejo pod Albanijo, ali pa pod Turčijo. Končno bo zahtevala Grška, da se albanska obal nasproti otoku Krju ne utrdi že zato ne, ker Grška tega otoka nikdar ni utrdila. Tudi o izboljšanju južnoalbanskih mej bo govoril odgovor.

Turške finance.

Carigrad, 18. februarja. Vlada objavlja provizoričen zakon, ki vsebuje znatno zvišanje obstoječih davkov v svrhu kritja deficita. Vsi obrtni davki se zvišajo za 25%, vse takse in pristojbine za 100%.

Danes v sredo
predpusni družabni večer
„Narodne čitalnice“.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: G. Franc Hmelj iz Radeč pri Zidanem mostu, 15 K, nabrano med prijatelji v gostilni Hmelj ob priliki odhodnice gospoda in gospe Ivanc iz Radeč; 2 K 20 vin., nabrano na glavnem kolodvoru v Ljubljani in Marija Lah iz Loza 10 K 50 vin., z geslom: Na svatbi G. Fonze Debelaka bili te kronce C. - M. družbi položili smo z namenom tem, da srečna bila bi oba, kar želimo njima vsi prav iz srca! — Skupaj 27 K 70 vin.

Za nagrobni spomenik dr. Ign. Žitniku: G. Franjo Zagar sen. iz Barokovelj pri Trstu, 20 K.

Za telovadno društvo »Sokol« v Trzinu: G. dr. Fr. Novak, odvetnik v Ljubljani, 100 K, iz kazenske poravnave svojega klienta g. Simona

Smuka, tovarnarja v Repnjah pri Trzinu, zoper odgovornega urednika »Gorenica« v Kranju.
Zivel nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. februarja: Ivan Kovač, zasebnik, 79 let, Cesta v mestni log 21. — Ana Ločniškar, rejenska, 8 mesecev, Strelška ulica 15.
Dne 18. februarja: Rudolf Keržnik, sodni sluga, 44 let, Soteska 10. — Frančiška Cerar, delavka, 27 let, Karolinska zemlja 15.

V deželni bolnici:

Dne 16. februarja: Jožef Breščak, dninar, 20 let.
Dne 17. februarja: Gregor Stržinar, gostilničar in posestnik, 46 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Izredno učinkovito sredstvo proti zastarelim železnim boleznim in zagatenju.

Hitri in zanesljivi uspehi, ki so se dosegli s Stomoxigenom so ga na dan leč široko napravili za priljubljeno domače zdravilo. Stomoxigen je popolnoma nedolžen izdelek iz kisika ter se dobiva v vsaki lekarni. Najbolje ga je vzeti vsak dan trikrat in sicer po eno do dve tableti med jedjo. Uspehi, ki se dosežejo pri železnih težavah, zagatenju in mnogimi boleznimi, ki so z njimi v zvezi, so naravnost sijajni. Kislina v želodcu izginje, srce ne tolče več. Bolečine v jetrih in obistih ter v hrbtu se ne pojavijo več. Živci se okrepe. Stomoxigen zapisujejo mnogi odlični zdravniki, ker kisik, ki ga obsega, povzročuje učinek, kakor si ga bolje misliti ne moremo. Splošno je znano, da kisik zrak zboljšuje; čisti in krepi pa tudi želodec in obisti in pomori kali, ki so pogosto vzrok hudim boleznim. Vsaka lekarna ima Stomoxigen, ako bi ga pa ne imela, ga pa lahko priskrbi. En poizkus bo vsakega prepričal o izbornosti tega izdelka. (Prosim, izrežite.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvege Seiditz-praska«, ki je preiskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepijo ter pospešijo na prebavljanje in sicer z rastjo vspehom. Skatljica 2 K. Po postnem povzeti razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izredno MOLL-ov preparat, zagnanovan z varnostno znamko in s podpisom.

3 Kaj je Najbolj preizkušeno in od prvih avtoritet ter tisočev praktičnih zdravnikov tuzemstva in inozemstva priporočeno živilo za zdrave in na želodcu bolne otroke in odrasle, ima veliko živilno vrednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi ceneno.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm.

Seydlin

Čistilo za zobe

Dobiva se povsod

Izdeluje
O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpricala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna usna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Fayeve

pristne sodenske mineralne pastile so skoraj 3 desetletja preizkušene pri kašlju, hripavosti, kataru sopil itd. 95

Fayeve

pristne sodenske mineralne pastile — in samo te! — se dobivajo iz znanih, že od nekdaj za zdravljenje odrejenih občinskih zdravilnih vrelcev št. 3 in 18 kopalnišča Soden a. Taunus.

Fayeve

pristne sodenske mineralne pastile morate zahtevati, ako hočete dobiti učinkovite soli imenovanih zdravilnih vrelcev.

Dobivajo se povsod skatlj. po K 1-25.

Henneberg ^{ovo} crêpe ^{svile}

črna, bela in barvasta, gladke, damast in diagonal ter vse mogoče tkanine
velika moda
od 2-30 do 2-50 meter Franko in po poštini na dom. Vzorci takoj.
Dvojnja poština v Svico.
Tvornica **svile Henneberg**,
Dvojni dobavitelj Nj. Vel. nemške cesarice.

Curih

Recite vedno

KNC

KNC „Popov-čaj“, ako želite najzdravnejšo in najzdravljivejšo stvar, ki jo pozna, ne vzame nikdar več drugega čaja, ker en poskus dokazuje njegovo dobroto.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 18. februarja 1914.

Naložbeni papirji.	Denarji	Blagovni
4% majeva renta	83.25	83.45
4% srebrena renta	87.75	87.95
4% avstr. krona renta	83.70	83.90
4% ogr. krona renta	82.95	83.15
4% kranjsko dež. posojilo	—	89.00
4% k. o. češke dež. banke	88.25	89.25

Srečke.	443.—	453.—
Srečke iz 1. 1860 1/2	680.—	690.—
„ 1864	294.—	304.—
„ tiske	283.—	283.—
„ zemeljske 1. izdaje	242.75	252.75
„ 2. „	229.75	237.75
„ ogrske hipotečne	470.—	480.—
„ dun. komun. ne	483.—	493.—
„ avstr. kreditne	61.—	65.—
„ ljubljanske	52.25	56.25
„ avstr. rdeč. križa	31.75	35.75
„ ogr. „	27.25	31.25
„ bazilika	227.—	230.—
„ turške	—	—

Definice.	406.—	408.—
Ljubljanske kreditne banke	639.50	640.50
Avstr. kreditnega zavoda	536.—	537.—
Dunajske bančne družbe	105.10	106.10
Državne železnice	716.90	717.90
Alpine-Montan	833.50	834.50
Češke sladkorne družbe	329.—	331.—
Zivnostenske banke	280.50	281.50

Valute.	11.39	11.43
Cekini	117.45	117.65
Marke	95.35	95.50
Franki	94.95	95.15
Libri	253.—	254.—

Zitne cene v Budimpešti.

Termin.	za 50 kg	12.17
Pšenica za apr. 1914	za 50 kg	11.07
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	12.06
Pšenica za maj 1914	za 50 kg	9.26
Rž za apr. 1914	za 50 kg	8.65
Rž za oktober 1914	za 50 kg	7.76
Oves za apr. 1914	za 50 kg	7.77
Oves za oktober 1914	za 50 kg	6.74
Koruzna za maj 1914	za 50 kg	—

Meteorološko poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
17. 2. pop. 737.1	7.3	p.m. jzah	jasno	—
9. zv. 737.6	4.2	sl. jzah.	—	—
18. 7. zj. 738.2	1.8	sl. svzh.	megla	—

Srednja včerajšnja temperatura 5.10 norm. 0.0° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Brez posebnega obvestila.

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, brat, sin in svak, gospod

Rudolf Keržišnik

c. kr. sodni sluga

danes ob 7. uri zjutraj po dolgotrajni težki bolezni, previden s tolažili sv. vere v starosti 43 let mirno preminil.

Pogreb dragega rankega se vrši jutri v četrtek, dne 19. t. m. ob 3.45. popoldne iz hiše žalosti Soteska št. 10 na pokopališče k sv. Križu.

Bodi mu prijazen spomin!

V Ljubljani, 18. februarja 1914

Ivanka Keržišnik, soproga. Rudolf, Ivanka in Verica, otroci. Helena Keržišnik, mati.

+

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancom o smrti predragega, nepozabnega soproga, očeta, sina, zeta, brata in svaka, gospoda

Jožefa Jegliča

nadučitelja v Selcih

ki je po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za nmirajoče, dne 17. februarja 1914 ob 11. uri ponoči v 30. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rankega bo v petek, dne 20. februarja ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti (šola) na pokopališče v Selcih.

Draga nepozabnega rankega priporočamo v blag spomin.

Selce, dne 17. februarja 1914.

Marija Jeglič roj. Šliber, soproga. — Olgica, Joško, otroka. — Redbina Šliberjeva v Selcih. — Redbina Jegličeva v Podbrezju.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom izrekamo za vse izraze sočutja in sožalja ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta in brata, gospoda

Mateja Lemuta

c. kr. rudniškega paznika v Idriji našo najiskrenejšo zahvalo. Imenoma se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gg. c. kr. rud. svetnikom M. Pirnatu in J. Sojku, gg. tovarišem, slavnemu godbenemu društvu in vsem onim, ki so draga rajnika spremili k zadnjemu počitku.

V Idriji, 16. februarja 1914.

Žalnožel ostali.

Išče se za 1. marec eno ali dve

nemehlovanj sobi.

Ponudbe pod „marc“ na uprav. „Slov. Naroda.“ 667

Za industrijski tir pripraven vrhulni material

in sicer 13.500 železniških tirnic (sin), 32 kg na meter težkih, 18.600 m tirnic za sekundarno železnico, 21 kg na meter težkih, 12 zraven pripadajočih ogibal, vse staro, pa še rabno, se prodaja jako ceno. Vprašanja pod „A. B. 500.671“ na upravništvu „Slov. Naroda.“

Službo išče izprašan

strojnik in kurjač

vedja v večjem podjetju, izvežban mož, zmožen svoje stroke, slovenščine in nemščine v govoru in pisavi.

Ponudbe pod „vedja“ na upravni. „Slov. Naroda.“ 643

Lepo smrekovo

kolje za vinograde

ca. 30.000 kosov, 2—4 m dolgo, ima poceni napredaj

graščinska uprava v Josipdolu, pošta Ribnica na Štajerskem.

Trgovci!

Proda se National blagajna. Registrirana K 99-99, samo eno leto rabljena. Eventualno se zamenja za Wertheimerico št. 2—3 v dobrem stanju.

Ponudbe pod „Trgovci/679“ na upravni. „Slov. Naroda.“ 679

Znamka za odgovor.

Poceni napredaj radi nabave avtomobila, blizu Gorice 3 močni štrapa vajeni

konji

in

2 voza

s ploščado za prevažanje blaga. Cena po dogovoru. 674

Vprašanja na upravništvu „Slov. Naroda“ pod šifro „Tovarna 674“.

Stanovanji

v podpridližu na solčni legi z 2 in z 1 sobo ter z vsemi drugimi pritliklinami sta oddati z majevim terminom. 565

Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda.“

Naznanilo.

Naznanjam, da sem s 1. februarjem

preselila svojo obrt

in se obenem vsem cenjenim damam najtopleje priporočam.

Fani Miklič, krojačica.

Stari trg št. 1., III. nadstr. Ljubljana.

Za skorajšnji nastop iščemo popolnoma zanesljivega mladšega

pisarniškega

uradnika

z dobro izobrazbo, popolnim znanjem slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter strojepisja. Prosilci naj svoje pismene ponudbe naslovo na M. Fischl's Söhne, tiskarna, drožja, slada, čistilnica špirta v Celovcu. 631

Popravila

šivalnih strojev

se izvršujejo v naših delavnicah točno in stvarno.

SINGER Co.

del. družba šivalnih strojev. Največja in najstarejša trgovina s šivalnimi stroji v Avstriji.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. Kranj, Glavni trg št. 119. Novo mesto, Veliki trg št. 45.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kupon m 3-10 dolg

za popolno moško obleko

(suknja, blaz, telovnik)

stane samo

1 kupon 7 kron

1 kupon 10 kron

1 kupon 15 kron

1 kupon 17 kron

1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damске obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah : kot solidna in poštena vrlo znana :

Zaloga tvornice za sukno

Siegel-Imhof v Brnu (Bräun).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 615

Vabilo

na

redni občni zbor

Kmetске in delavske posojilnice v Spodnji Idriji

registrovane zadr. z neomejeno zavezo, ki se vrši

v nedeljo, dne 8. marca ob 1. uri pop. v Spod. Idriji št. 17.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Potrjenje letnega računa za leto 1913.

4. Volitev načelstva (9 članov).

5. Volitev nadzorstva (5 članov).

6. Slučajnosti.

Spodnja Idrija, dne 17. februarja 1914.

Načelnstvo.

Opomba. Ako bi na določeno uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje s prvotnim dnevnim redom drug občni zbor v smislu § 35 pravil, ki sklepa brezposojno. 676

Stalno stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami 1800 mima stranka dveh oseb za april ali majev termin.

Ponudbe pod šifro „Stalno stanovanje/665“ na upravništvu „Slov. Naroda.“ 665

rafiner in skladiščnik

40 let star, oženjen brez otrok, išče primerno službo. 642

Ponudbe pod „A. T.“ oljarna Zidanmost.

1730 m tirnic (sin) 7 kg težkih, 2850 m tirnic 11 in 12 kg težkih, 6 primernih izogibal, 25 železnih vozov (Kippwagen), 12 ploščadnih voz (Plattwagen), vse rabljeno pa dobro ohranjeno, se odda jako ceno.

Cenjene dopise pod „A. B. 500.672“ na upravništvu „Slov. Naroda.“

Posamezne

Favoritne potrebščine in kroji se dobijo pri tvrdki

M. RANTH, Ljubljana, Marijin trg št. 3.

Trgovina s potrebščinami za krojače, belim blagom in pleteninami.

Favoritne potrebščine se vpošiljajo le proti predvpošiljati denarnega zneska s poštino vred. 641

Novo izšlo:

Favorit - album 90 vinarjev.

Album perila (za mladino) 85 vinarjev in za vsaki zvezek 10 vinarjev poštine.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilo 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 10

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno. Obstoji od leta 1883. Izredno nizke cene!

Uet. med.

Slavko Zarnik

dež. okr. žrninogzdravnik

Mimica Zarnik roj. Žnidaršič

poročena. 669

Trnovo

dne 18. svezana 1914.

Jl. Ristrica

Brez posebnega obvestila.

Trgovec

Edmund Kastelic

Anica Kastelic roj. Kilar

poročena. 690

V Ljubljani, dne 18. svezana 1914.

Kandija.

Ljubljana.

Odvetniški kandidat

s triletno prakso želi premeniti mesto. Nastop v marcu oziroma v aprilu.

Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“ pod „Kandidat 1914/511“.

Proda se dobro ohranjen, bolj kratek

klavir

za 150 kron. 662

Naslov pod „Poštini predal št. 146“, Ljubljana.

Elegantno stanovanje

na solčni legi s 4 sobami, poselsko in kopalno sobo in vsemi drugimi pritliklinami, opremljeno z vsem komfortom, se da z majem v najem.

Naslov se poizve v upravništvu „Slov. Naroda.“ 564

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, vojaščine prost, se sprejme

pri tvrdki 579

A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta.

Lepo stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami se odda mirni stranki brez otrok z majevim terminom na Bleiweisovi cesti št. 16. 649

Poizve se na Bleiweisovi cesti št. 18/1.

Najboljša in najzdravejša

barva

za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Franc Hošak

posestnik

Marička Hošak roj. Javornik

— poročena. —

Grosuplje

Žalnja

dne 18. februarja 1914.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELEHAUS. oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Naznanilo.

Naznanjava slavnemu občinstvu, da sva s 1. svečanom 1914

prevzela staroznano gostilno A. Klinar na Savi, (nasproti tovarne).

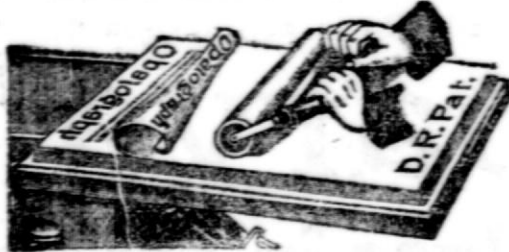
Priporočava se slav. občinstvu najtopleje kakor tudi gg. potnikom in izletnikom na Gorenjsko. Zraven fine dunajske kuhinje se točijo pristna vina in marčno pivo iz Gösske pivovarne.

Pri gostilni je voznikom vedno na razpolago tudi hlev.

Priporočava se za obilni obisk z veličastno spoštovanjem

Leo in Marija Klarman.

RAZNOŠEVANJE PISAVE POTOM STEKLENE PLOŠČE.

To je najnovejša iznajdba na tem polju, katero vplejemo pod imenom „Opelograph“ odtisi, ki so napravljeni s tem aparatom, ne izgledajo kot kopije ampak kakor originalna t. j. osebna pisma (posebno važno za odposiljatelje ponudb itd.) Vsak nevažen napravi lahko od vsakega s tinto in peresom ali pisalnim strojem zgotovljenega originala (tudi škica ali risba) več tisoč kopij v zaželeni barvi (even. vsaka kopija v različni barvi). Aparat je zelo preprost in ne zahteva nobene stiskalnice in tudi ne pride nobena masa (želatin itd.) ali gosta tinta v poštev. Ceniki, vzorci tiska in reference znstoj. Brezobvezno razkazovanje.

THE REX Co., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7. Telefon št. 33.

Zaloga pisalnih in raznoševalnih strojev, njih potrebščin ter pisarniških oprav.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priljubljenih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

!!! KDOR RABI !!!

bencin motorje, elektromotorje, pluge in brane, krzoparilnike, kosilnice in druge stroje za košnjo, stroje za roko-dolce in razno orodje, stiskalnice za sadje in seno, mlatilnice in slamoreznice,

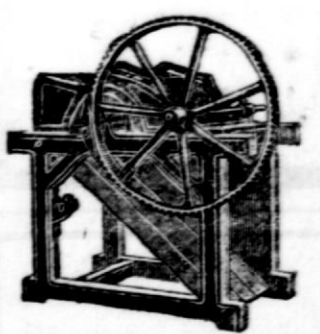
naj se obrne na najstarejšo, širom cele Kranjske, Štajerske in Primorske dobro znano trdko in razpošiljalnico poljedelskih strojev

Fr. Stupica

v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Dobra postrožba je vsakomur zanjena. Najnižje cene! Priznana najboljši stroji. Ceniki brezplačno.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlji.

Ako se hočete zabavati in užiti par veselih ur, naročite si

MUHE

kratkočasne zgodbe.

Spisal Blaž Pohl.

Broširano K 150, vezano K 240.

Dobiva se v

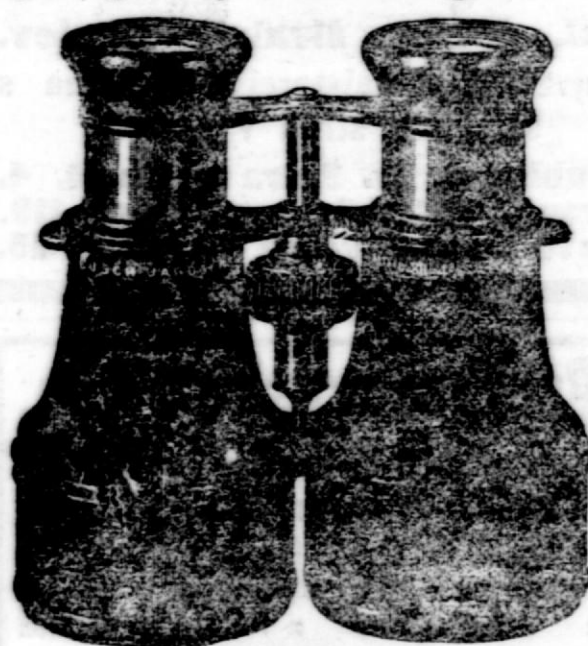
Narodni knjigarni v Ljubljani.

Fr. P. Zajec

izprašan optik,

zalagatelj c. kr. armade, vojne morarice, domobrancev itd.

Ljubljana, Starl trg št. 9.

Očala in žčipalniki po strokovnjaških in zdravniških predpisih. — Z elektr. obratom moderno urejena delavnica. Najnovejši cenik brezplačno!

Velika zaloga najmodernejših slaničkov.
Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
Ivan Soklič.
Pristni Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Velika izbira!

Solidna postrežba!

Trgovski pomočnik usnjarske stroke

vojaščine prost, se sprejme pri trdki

Josip Seunig, Ljubljana

Preselitev obrti.

Krojaški mojster P. Cassermann

vijudno naznanja, da se je iz Šelenburgove ulice št. 1

preselil

v Zidovsko ulico št. 3

ter se priporoča za nadaljno naklonjenost.

S spoštovanjem

P. Cassermann.

Prvovrstna, dobro vpeljana zavarovalnica išče za takojšnji vstop

potovalnega uradnika

V akviziciji in organizaciji izvežbani gospodje, katerim se nudijo lepi dohodki, naj pošljejo ponudbe pod šifro „5000/673“ na upravn. „Slov. Naroda“.

ANTON STACUL, Ljubljana,

priporoča najtopleje izvrstni

šampanjec

Kleinoschek Derby cuvée réservée

Domača

trdka.

Juvelir in

trgovec z urami

Ustanovlj.

leta 1889.

Lud. Černe

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Poročni prstani

lastnega izdelka, kakor tudi

: kompletne kasete namiznega orodja :
po najnižjih cenah.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do 15. junija 1914 najviše število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najviše svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavnica 8.000.000 kron. “

152

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondi okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

4 3 0
4 4 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

== vseh vrst po dnevnem kurzu. ==